

THE LITHUANIAN WEEKLY
"KOVA"
 Published every Friday by the
 LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA
 [Incorporated April 28, 1908.]
 "KOVA"
 1815 E. Moyamensing Avenue
 PHILADELPHIA, PA.

KOVA

LITHUANIAN SAVAITRAŠTIS
"KOVA"
 Išėina kas Pėnnyčia Leidžia
 LIETUVIŲ SOCJALISTŲ SAJUNGA AMERIKOJE
 Inkorporuota Balandžio 28 d. 1908.
 "KOVA"
 1815 E. Moyamensing Avenue
 PHILADELPHIA, PA.

Nr. 38. Philadelphia, Pa., 23 d. Rugsejo (September), 1910 m. Metas VI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MAY 17, 1906, AT THE POST OFFICE AT PHILADELPHIA, PA

TURINYS.

[VAIRŪS STRAIPSNIAI.]

J.B.S.	Dar keli metai triūso, o ateitis bus mūsų.....	457
P.Kovas	Socijaldemokratų mokslo pamatai.....	458
Margeris	Nuolatinė kariūmenė stabdo dvasišką ir tt.....	459
Purvis	Daugiau turime svarstyti per mumis ir tt.....	460
"	Svarbią klaidą esame padarę.....	461
BELETRISTIKA ir POEZIJA.		
J.B.S.	Kur buvo mano žmona.....	461
Arminas	Lai būna kooperatyviška mūsų apdraudos ir tt.....	463
Burokas	Ar nekaltas turi likt kaltu, o kaltasis išteisintu.....	464
	Ką rašo lietuvių laikraščiai.....	564
	KORESPONDENCIJOS.....	465
	SAJUNGOS REIKALAI.....	466

THE LITHUANIAN WEEKLY **"KOVA"** PUBLISHED EVERY FRIDAY BY THE
 Lithuanian Socialist Federation of America

J. B. SMELSTORIUS, Editor J. GRINIUS, Business Manager

SUBSCRIPTION RATES in all parts of the World		PRENUMERATA visose dalyse sviet	
One year	\$2.00	Vienleis metams	\$2.00
Six months	1.00	Šešioms mėnesiams	1.00
Three months	.50	Trims mėnesiams	.50

ADVERTISEMENTS RATES ON APPLICATION. APGARŠINIMU KAINOS ANT UŽKLAUSIMO.

"KOVA"
 1815 E. Moyamensing Ave. Philadelphia, Pa

TIK ANT TRUMPO LAIKO PROGA.
 Gauti vieną dolerį knygomis!

Kiekvienas, kuris tik per mane užsirašys sau, arba kitą naują skaitytoją laikraščiai prikals, prisidėdamas \$2.00 ant mano vardo, apturės vieną iš čion paminėtų laikraščių: t.y. "KOVA", "LIETUVA", "VIENYBĖ LIET." ar "LAISVAJA MINTI" per istisus metus; taip pat gaus dovanai parsiųsą knygą "BALTRAMIEJAUS NAKTĮ", veretą iš prancūzų kalbos, kurios kaina 75c. Ir dar "GRAMATIKA" (MOKYTOJŲ) iš kurios išmoksi angliską kalbą taip labai reikalingą Amerikoje. Laikraščių prenumerata metams vištek 2 dol. kaštuoja, jei užsirašyt iš rėdytės, bet kuris per mane užsirašys, tai gaus ir laikraštį ir labai naudingas knygas. Kaip tik prisitęs 2 dol už naują skaitytoją, tuojaus viską apturės. Metas skaitosi nuo dienos užsirašymo. Duodu dovanas, kad laikraščių skaitytojai daingintai ir lietuviai, kaip ir sveitintai turėtų gramatiką, išmokytą angliską kalbą.

JOHN NAUJOKAS, 120 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 THE JUNGLE "Rabata" dar galima gauti, prisidėdamas VIENĄ DOLERI.

TURKEY RED

CIGARETTES

TURKEY RED
CIGARETTES

padarytos iš gryniausio
 Turkijos tabako ir turi
 puikų skonį, kurį rasite
 tik tai cigaretuose koge-
 riausio skyriaus.

TURKEY RED
EGYPTIAN CIGARETTES.
 A SPECIAL BLEND OF COSTLY IMPORTED TOBACCO, ASSURED THE UTMOST MILDNESS AND THE FULLEST FLAVOR.

Pirkite pakeli šiandiena

Pabandykite vieną pakelį ir jūs nenorėsite kitokių. Suvienytų Valstijų prezidentas negali rukyti geresnių, kaip **Turkey Red Cigarettes.**

Parduodama visose parduotyklėse

A Anargyros korporacija, kurią valdo
The American Tobacco Co.

10 FOR 10¢

TIK IKI TULAM LAIKUI!

Norint praplatinti mūsų Artistiškas Importuotas Atvirutes tarp platesnių minių ir akyvaizdoje to, kad parsigabenome didelę daugybe naujų, numažiname jų kainą beveik iki tiek, ką jos kainuoja t. y.

= 5 CENTAI UŽ VIENA =

Mūsų Importuotos atvirutės yra neužginėjamai dailiausios, kokias dailė iki šiol yra išdavusi. Tai yra kuotikriausios reprodukcijos nuo paveikslų, pagarsėjusių visoj pasaulėje, koki randasi Europos ir Amerikos dailės galerijose, spalvas nuduodant kuotikriausiai ir darbas atliktas artistiška.

Pasinaudokite todėl proga, kuri teip greitai gali neatsikartoti! Pamiškite, kad jums mažai prekioja persiliūditi apie šito apskelbimo tikrumą.

Rašykite tuojau adresuojant:

"Kova" Imported Post Cards
 1815 E. Moyamensing Avenue,
 PHILADELPHIA, PA.

„KOVOS“ Agentai.

J. RUDMINAS
Kazuno Aptiekoj, Shenandoah, Pa

J. VISOCKIS
8139 Vincinunas Road, Chicago, Ill

FR. GOLUBICKI
Box 172, Melrose Park, Ill

J. MATJOŠAITIS
120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

G.A. PUPAUSKY & CO.
2342 S. Leavitt St., Chicago, Ill.

MATT SENKUS
46 Knox St., Lewiston, Me.

A. M. RUKAS
72 Hudson ave., Brooklyn, N. Y.

J. ŠUKIS
70 W. 25th St., Chicago, Ill.

J. PETRIKIS
1514 Ross Ave., Scranton, Pa

J. M. ŠIMKUS
4619 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

A. A. REKLAITIS
234 Wayne St., Jersey City, N. J.

SIMON KARALIUS
342 Lenox St., Norwood, Ma. s.

P. A. JETULEVIČIUS.
Box 206 Lawrence, Mass.

V. STRIGAS.
3207 Salmon St., Philada, Pa.

F. STASIUKELIS.
Box 1588, Fitchburg, Mass.

J. A. TILINDIS.
1115 Exchange av. E. St. Louis, Ill.

M. GELGOTA.
1212 Buttonwood Phillad, Pa.

K. ARMINAS.
Box 7 Willamston, Pa.

J. ZALANSKAS.
11 Charter, St Exeter, N. H

A. KALASKY
Box 1306, Renton, Wash.

A. UNGURAITIS.
120 Grand, St. Brooklyn, N. Y.

A. KAZEKEVIČIUS.
PO. BOX 60, Edwards Ind.

J. BINDOKAITIS.
71 Henry St. Rochester, N. Y.

M.K. ŽVINGILAS.
18 Foley st. Bristol, Conn

ONA PETRAUSKIŪĖ,
keliaujantis agentas:

1020 Butler St. Easton, Pa.

V. K. RAČKAUSKAS
1401 N. Main Ave. Scranton, Pa.

P. GLAVECKAS
635 W. Lombard St., Baltimore,

J. KALAKAUSKAS
55½ Green St., Worcester, Mass.

J. J. VAITKEVIČIUS
227 Chapel St, New Haven, Conn.

NAUJAS ISZRADIMAS
Sustiprinimui ir Užlaikymui PLAUKU.

Ar norite užlaikyti plaukus ant galvos? slenka plaukai? galva plika? ant veido yra papučkal? norite gaut rodą, kaip išgydyt ligas? Jeigu plaukai slenka ir randasi Pleškenų tai yra ženklai, kad galva pavilksa plika už kelių mėnesių jeigu nesigydyt. Jeigu norite galite atsukti per laisną, o bus išsiųsta Dykai visi aprasymai nuo ko plaukai slenka ir pleškenų atiradimas, gyduoles nesūnčiame panevali ir C.O.D. nebijokite parasyti laisną, nes už rodą nekastuos nė cento. Turime apie pusę milijono padėkavonių nuo žmonių visokių tautyčių. Rašyk pas: Drs. Brundza Co. Brdway & S.8th st, Brooklyn, N.Y.

17 AKMENAIŠ
"RAILROAD"
LAIKRODĖLIS.

575
Ausuke užsukamas ir užstatomas, vyrams ar moterims Aukso dengtas, gvarantuotas 20 metų. Lukštal abi pusl uždaromi. gražiai engraviruoti. Absoliutiškai teisingai laiko laiką, specialiai vartojamas per tarnaujančius prie geležinkelių ir per nuolat keliančius. Pasigime vyriską ar moterišką laikrodėlį gavę pareikalavimą ir antrą per C.O.D., leidžiame išgaminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspressul. Jei rasite netinkantį, sugrąžinkite. Atmink, kad tu gal už panašų laikrodėlį užmokėti \$35.00, jei jį tau atlytų pirkti iš kalbus pardavėjas. Prie laikrodėlio mes duodame 14 karato pakuotą retėžį su brilo-ku dykal. **EXCELSIOR WATCH CO** 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

Gerl dantys yra neatbutinal reikalingi gera sveikatal, todėl nueik pas dentistą

Dr. J. I. Halpern
868 N. 6-th St. Philadelphia, Pa.

Jis sutvarkis tavo dantis už žema preke. Traukia dantis be skausmo, indeda naujus. Kalba lenkiškai.
Valandos: Dienomis 9 iki 8 vaka
Nedėliomis 9 iki vak

Darbo Biuras.

Vyrėjai, vyras tarnaut prie seno gentlemano, merginos prie namų darbo, jaunas namų prižiūrėtojas gali gaut vietą ir dasidirbti iki gerai algai.
Neimame nieko, kol neįstatome į darbą.
Kreipkities šiuo antrašu:
German Employment
1312 Filbert st. Philadelphia, Pa.

Thomas I. Morgan
ADVOKATAS—SOCIJALISTAS
(Kandidatas ant pavieto teledario)

Veda kriminališkas ir civiliškas bylas; parūpina patentus, peržiūri savaščių popieras, abstraktus, deed's ir tt. Žinomas lietuviškai visuomenel kaip sąžiniškas ir geras advokatas.

79 Dearborn str,
Unity Bldg. 328-330
1613 S. Halsted str.,
:: :: :: :: Chicago, ILL.

DIDYSIS GYDYTOJAS NEW YORKO,
Ferdinand Hartmann

PRANESZA NESVEIKIEMS VYRAMS IR MOTERIMS SAKYDAMS:

nereikia ilgiau sirgti ir vargytis ligoms, nes aš Jus išgydysiu; todėl, kad aš per 20 metų tyrinėjas medicinos mokslą ir gyduoles, už tai žinau, kurios geriausia gydo sergančio žmogaus kuna, per tai su geriausia pasekmę New Yorke išgydžiau daugiau žmonių, negu koks kitas daktaras teip pat plačioje pasaulėje. Aš išgydžiau tokias ligas, kurių jau nieks neįstengė pagelbėti ir kiti daktarai buvo pripažinę už neišgydomas;--- per ką turiu daugybes padėkavonių ir už moksliškus darbus už tai, kad aš pramaniau jog:

KRAUJAS YRA TAI PAMATAS SVEIKATOS IR GYVASTIES.

Gyduolės, kurios nepataiso kraujo yra negeros ir negali išgydyti ligas, nes blogas kraujas, pradžia visokių ligų. Užtikrinu, kad mano visos gyduolės yra pritaikytos prie kiekvienos ligos; už tai ir daugiausia sergančių išgydžiau ir tuos, ką kiti daktarai neįstengė.

P a s a r g a : aš nesu institutas, nesidengiu numirusio kito daktaro vardu, ne humbukas, ne nigeris šundaktaris, --- bet **TIKRAS DAKTARAS MEDICINOS** ir sergantį, kurį apsiimu tai ir išgydau.

SKAITYK ŠTAI KĄ IŠGYDYTI RAŠO:

Tegul bus pagarbintas Jezus Kristus.
Daktaras Hartmanas, esu neišpasakytai dėkingas, už išgydyma mane nuo ligos abelno nupuolimo ant sveikatos-nusilpnėjimo, ką gavau tą liga per saužagiavima.
M. ANDRUŠENKAS.
Clairmont, Cal.

New York, 5 Geg., 1910.
Aš žemiu pasirašęs, širdingai dėkavoju Dr. Ferd. Hartmanui, už išgydymą nuo 1 goš, kuri kankino mane per 3 metus, skaudėjimas vid riuose, pagedusių nervų ir kraujo; kas labai mane privargino. Nors kiti neįstengė išgydyti, bet, kad Dr. Hartmanas pataikė, greitai ir pamatškai išgydyti, tad pripažystų, kad esi geras daktaras New Yorke.

Pilnas guodonės **FR. LEVAČEKAS,**
544 W. 50 St., New York, N. Y.

Teisybe pati uz save kalba. Geresniu darodumu negalim reikalaut.

Kad sergi pats arba tavo pažįstamas bei sesuo arba brolis, jei negali ateiti nėra skirtimo kaip toli gyvenate, parašyk apie liga lietaviškai, aš duosiu rodą ir

IŠGYDYSIU:

Skaudėjimą šnarių, kaulų, strėnų, kojų, pečių ir nedirbimą vidurių Galvos skausmą, širdies ir plaučių ligas, snkkaus kvėpavimo, slogų ir nusilpnėjusius vyrus, dyspepsijos, nervų ligos, taipgi nuo jaunystės klaidų, įgautų nesveikumų, sėklos nubėgimo, blogų sapnų, visokių užsikrečiamų slaptųjų lig. Teip-pat **MOTERŪ:** skausmingų mėnesinių, baltųjų tekėjimo, gumbo ligų; neatbokit' kad kiti daktarai Jams nepagelbėjo, aš kad apsiimu, tai ir išgydysiu šviežias ir užsisenėjusias visokias ligas. Geriau, kad iš karto pas mane atsišauktumėt, pirmiau negu kur kitur. Rašyk kaip moki ir kaip jauti nesveikumus savyje, aš suprasiu, ištirsiu, kad reikės pritaikysiu gyduoles, kurios yra naujausio išradimo o apturėsi sveikata. Aprašant ligą, klausiant rodos visada adresuoti ant mano vardo taip:

Dr. Ferdinand Hartmann,

218 East 14-th St. New York, N. Y.
Ofiso val. nuo 11 iš ryto iki, 5 val. po piet. Nedėlioms nuo 10 iki 1 po piet.

„KOVOS“ administracija knygu katalogus išsiunčia dovanai Reikalaukite.

DAR KELI METAI TRIUSO, O ATEITIS BUS MUSU.

SOCIJALISTAI Amerikoje turi priešai save daugelį uždavinių, tankiai visai skirtingu nuo socialistiškų uždavinių Europoje. Visuomeniškas gyvenimas, taip pat kaip pati nacija, susidedanti iš įvairių tautų, yra čia ypatingas margas, besikeičiantis.

Jokiame kitame krašte nėra taip sutvarkyta valstybinė tvarka, kaip Juntinėse Valstybėse Amerikos, kur į visokias viešas vietas urėdninkai daugiausiai yra žmonių renkami, o tas leidžia politiškai partijai savo spėkas ir priemones lengvai sukoncentruoti apie vieną kokį-nors judėjimo punktą. Kitose valstybėse rinkimų kova koncentruojasi beveik tik aplink išrinkimą atstovų į parlamentą, kai-kur apart valstybinės atstovybės yra dar bendra atstovybė federalinė, bet visgi toksai atstovavimas Europoj bei kitur daug skiriasi nuo Amerikos atstovavimo būdų, ir todėl jokioje šalyje socialistai negali taip lengvai prieiti prie paėmimo valdžios ir savo randas, kaip Amerikos Jungtinėse Valstybėse, kur atskiros valstybės (state) autonomija ir nepriklausmingumas yra taip plačios, kad tarsi kiekviena jų savistoviai gyvuoja ir savarankiškai rėdos.

Ir ištikrųjų, rodytūsi, kad — ypač keliatos vakarinių valstybių — valdžia turėtų būti jau šiandien rankose socialistų. Kad taip dar nėra, rodo, negalima kaltinti socialistų už neveiklumą, vien ypatingą visuomenės susidėjimą, kaip lygiai ir tatau, kad didelė dalis tos visuomenės, nors ir yra visuotinis slaptas balsavimas, politiškai veikti negali, idant prigelbėti savo luomos reikalų atstovams įeiti į valdiškas vietas. Taigi kaltinti negalima darbininkiškos klesos už tatau, kad renka sau atstovus priešingų darbininkiškos klesos reikalams partijų kandidatus, nes čia susideda įvairios aplinkybės, o ypatingai svarbią rolę lošia ta, kad klesiniai susipratę darbininkai neprileidžiami be naturalizacijos prie balsavimo, leidžia buržuazijai, nusiperkančiai nesusipratusių balsus, būti rinkimų balsuose didžiama. Tečiau tą nesusipratusių darbininkų minias kapitalistiškas šeiminkavimas kasmets smarkiau mažina, todėl tik dar keliatos metų socialistų pasidarbavimo reikia, o keliatas vakarinių valstybių — Idaho, Nevada, Montana ir Oklahoma, gal lengvai patekti socialistų valdžiai. Jei tik bus vedamas energiška ir išmintingai socialistiškos propagandos ir agitacijos darbas, tai socialistams rinkimuose laimėjimo viltis paėmėtose valstybėse, galima sakyti, tikra. Visose tose valstybėse socialistų partija įgijo jau gana didelį balsų skaitlį, pasiekianti vieną dešimtą dalį visų balsų. Jeigu įgytume valdžią tose valstybėse, turėtume netik kelis kongresmonus federaliniame kongrese, bet taipgi kelis savus senatorius, o apart to, paėmę į savo rankas valstybės (state) valdžią, galėtume realizuoti savo socialistišką programą taip plačiai, kaip nė nesvajojama mūsų draugai Europoje.

Ir to mes neprivalome užmiršti, kad įgijimas valdžios keliose valstybėse mums socialistams yra galimu ir dagi netolimu. Darbininkų klesos balsai daugelyje valstybių pasiekia kur-kas didesnę skaitlinę, negu balsai mūsų priešų, o paminėtose valstybėse darbininkai susiorganizavę ir gan inteligentiški. Darbininkų minios, dirbančios kasyklėse yra jau susipratusiai ar dar nesusipratusiai socialistais. Savo pažiūrose yra jie revoliucijoniški, ir kad jie dar nėra nužengę taip toli, kaip turėtų būti, tai priežastis tame, kad didžiama socialistizmas buvo nežinomu, nė suprantamu, o prie to nebuvo jis įtekmingu ir dideliu amerikiečių darbininkų judėjimu. Socialistišką propagandą dažniausiai rėmėsi vietiniais žmonėmis ir vietinėmis priemonėmis, daugelis darbininkų dar nežinojo, kad yra socialistų politiškoji partija, labai nedaugelis žino, kad yra socialistų partijos kituose pasaulio kraštuose. Amerikos darbininkų didžiama paprastai socialistus laikė už kokius tai ne-

nuoramas — anarchistus, turėjo tą beprasminį persitikrinimą, jog išrinktas prezidentas gali užtikrinti «gerus laikus», kadangi jie mažiausio supratimo neturi apie kapitalistiškos išdirbystės pasekmes — krizius, kurių jokiū būdu nė demokratų, nė republikonų partijų prezidentai prašalinti negali, nepanaikindami kapitalistiškų išdirbystės priemonių. Krizis atėmė žmonių užsitikėjimą demokratų partijai Clevelando prezidentavimo metais, dabar tą žmonių užsitikėjimą atėmė krizis republikonų partijai. Visuomenė pradeda linkti vėl prie demokratų, tečiau krizis dideliais žingsniais artinasi ir jis pagalios pilnai pertikrįs darbininkų klesą, kame jos išsi gelbėjimas nuo bedarbių arba krizių.

Laikas atsakantis socializmo besiplėtojimui ir jis plėtojasi gana smarkiai, ypatingai vakarinėse valstybėse, ačiū revoliucijoniškai žmonių dvasiai. Ateities viltis socializmui gražiai šviečia. Turint jau apie 10% visų balsų viršminėtose valstybėse, galėtume lengvai rinkimuose laimėti, jeigu tik sutelksime savo spėkas ir bent per kelis metus energiška pasidarbuosime kiekviens tarp savo viengėnių darbininkų; jeigu tik balsų skaitlinė mūsų pusėj pasieks 25%, tai socialistų laimėjimas beveik užtikrintas.

Tie faktai privalo būti paimti socialistų partijos atydon ir per intensyvišką bendrą mūsų pastangą išvystyta socialistiška propaganda tose valstijose, kur yra lengviausiai prieiti prie paėmimo valstijinės valdžios savo rankosna. Pavyzdžiui, Nevadoje sutelkus visas ten esančias savo spėkas, socialistai be mažiausios abejonės galėtų laukti savo laimėjimo, nes tarpe darbininkų susipratimas išvystomas pačių gyvenimo sąlygų. Pašvenčiant savo spėkas ir energiją kultivavimui bent vienos iš minėtinų valstybių, socialistų partija galėtų įgyti šansus, kuriu reikšmė neapkinuojama, turint visos valstybės rėdą savo rankose.

Niekur kitur tas atsiekti nėra taip galimu, nėra lengva ir Amerikoje, bet visgi čia yra gana prieinama, sulyginus su Europos valstybėmis. Būtinai turime apveikti drūčiai sucentralizuotą valdžią. Paėmimas miesto rėdos nedaug gal tereikšti, tečiau Amerikoje ir tas ką-nors reiškia, bet paėmimu valstijinės rėdos ir savo rankas socialistai labai daug nuveikti galėtų.

Amerikoje imant vieną valstybę atskirai, randame ją lyg kad savistoviai, nepriklausmingą, kadangi kiekviena iš suvienytų valstybių turi savo atskirą rėdą, užtikrintą valstijine ir federaline konstitucija. Kiekviena valstybė turi nuosavą miliciją, policiją, išpildančias valdybas, įstatymdavystes ir teismus. Valstybė susitaisto pati sau atskirą konstituciją, kuri suteikia galę teismui, administracijai ir įstatymdavystei.

Skaitlinės pastaruose rinkimuose duotų balsų parodo, kad Idaho val. demokratai yra gavę 36 000 bal., republikonai 52.000 bal., o socialistai 6.000 balsų. Nevadoje demokratų gauta 11.000; republikonų — 10.000; socialistų — 2.000. Socialistai turėdami 8.000 balsų Nevadoje, galėtų paimti valstijinę rėdą ir savo rankas. 8.000 balsų leistų socialistams apimti visą valstybę su jos legislatūra (įstatymdavyste), teismais, milicija, policija, kongresmonais ir senatoriais. Kad tą atsiekti, reikia tik keliato metų energiško triūso, jeigu demokratai ir republikonai vis dar turėtų žmonių užsitikėjimą; tečiau, kaip augščiau minėta, tas užsitikėjimas dideliais šuoliais bėga nuo jų šalin, o tas palengvina mūsų darbą.

Republikonų partijoje nesutikimai. Rooseveltas manė išgelbėti partijai žmonių užsitikėjimą savo veidmainišku radikalizmu, tečiau pastarasis rep. partijos kandidatų nominacijų pralaimėjimas beveik visur, net patį karžygi Rooseveltą įstumia į nusiminimą. Demokratų šeiminkavimas negali būti geresniu, negalės prašalinti prisiartinančio krizio, o tas pertikrįs nesusipratusias, kokia iš politiškojų partijų tegali prašalinti krizius ir bedarbes, suvisuomeninant išdirbystės įrankius ir panaikinant kapitalistišką sistemą, kas pakol tik gyvuos, kaskart tankiau gimdys krizius.

Tą matant, ir mes privalome įtempti visas savo spėkas, kad platinti klesinį susipratimą ir dauginti socialistų skaitlį.

**MS VY-
YDAMS:**
s Hgoms,
š per 20
ir gyduo-
sias gydo
su geriau-
u daugiau
aras telp-
žiau tokias
ė pagelbėti
už neisgy-
padėkavo-
už tai, kad

ASTIES.
negali
ų ligų
prie kiek-
žiau ir tuos,

aktaro vardu,
KTARAS ME-

ytai dėkingas,
ant sveikatos-
na.

al.

niu darody-

arba brolis, jei
rašyk apie liga

nedirbimą vidurių
mo, slogų ir nusilp-
aystės klaidų, įgau
žsikrečiamų slaptų-
ųjų tekėjimo, gum-
as kad apsiimu, tai
eriau, kad iš karto
yk kaip moki ir kaip
lkės pritaikysiu gy-
catą. Aprašant lig,

n,
ork, N. Y.
s nuo 10 iki 1 po piet.

knygu kata-
ikalaukite.

SOCIJALDEMOKRATU MOKSLO PAMATAI.

Išaiškinimas Iženglamosios
Erfurto programos dalies.

Parašė K. KAUTSKY.

Iš vokiečių kalbos vertė P. KOVAS.

(Taša.)

Kuomet darbininkai pradeda užsiimti politika, jiems priseina prisidėti prie bent—kurios iš esančiųjų partijų, kuri prižada, arba ir ištiesų nori apginti vieną arba antrą darbininkų reikalą. Tečiaus kiekviena tų partijų atstovauja vieną arba kelis *viešpataujančiųjų klesų* sluogsnius.

Apskritai imant, visas senasias partijas galima padalyti į dvi dideles kuopas: *konservatyvišką* ir *liberališką*; pirmoji gina dvarininkų, antroji — kapitalistų reikalus. Kiekviena šitų dviejų partijų turi jėškoties šalininkų žė mesniosiose klesose: pas ūkininkus, smulkiuosius miestelėnus ir samdininkus. Įvairumu priemonių, kuriomis juodvi stengiasi juos prisivilioti, juodvi skiriasi viena nuo antros taip pat žymiai, kaip ir tais reikalais, kuriuos juodvi gina.

Nekartą atsitinka, kad kuri—nors senųjų partijų, norėdama įgyti beturčių prielankumą, prižada darbininkams vieną ar kitą palengvinimą.

Proletaras yra *visų* išnaudotojų priešas, vistiek prie kurios klesos jie priklauso; vieni jį skriaudžia, kaip o išdirbėja, kiti — kaipo vartotoją. Kiekviena senųjų partijų gali jam pažadėti nuveikus priešininkę, išpildyti koki—nors jojo reikalavimą: kapitalistai žada numušti *duonos kainas* tose šalyse, kur jiems reikalinga yra laisvoji vaizba; dvarininkai kartais apsiima sutrumpinti *darbo dieną* (žinoma, fabrikose, o ne dvaruose).

Tečiaus, kadangi proletaro reikalai yra *visų* išnaudotojų reikalams priešingi, tai nė viena senųjų partijų negali nuolatos ginti jojo reikalus. Kaip tik svarbiausiose klausimuo kiekviena jų yra nepermaldujama priešininkė; ir kiekvieną kartą, kuomet priseina juosius išpildyti, buvosioji jo «apginėja» apleidžia jį.

Todėl visur, kur tiktai darbininkai pradeda užsiimti politika, jie anksčiaus ar vėliaus paliauja sekę paskui buržuazijos partijas ir įsisteigia savarankišką *darbininkų partiją*. Pastaroji yra augščiausioji proletarų organizacijos firma. Mat ekonomiškiosios organizacijos, kad ir būtų grynos darbininkų klesinės sąmonės vedamos, visgi turi pirmiausia tarnauti ypatingiems atskirų išdirbimo šakų proletarų reikalams. Susivienyti visiems darbininkams, kaipo *klesai*, susilieti į vieną stiprų kūną, galima tiktai *politiškoje* organizacijoje, tiktai savarankiškoje *darbininkų partijoje*.

Kaip *darbininkų judėjimas*, taip ir *darbininkų partija* yra neišvengiama ekonomiškiojo plėtojimosi pasekme. Bet taip pat neišvengiama to plėtojimosi pasekme yra tai, kad darbininkų partija galų—gale turi *apgauti visas kitas partijas*, nes proletarijatas be paliovos eina stipryn, kuomet viešpataujančiosios klesos vis darosi silpnesnės ir silpnesnės. Proletarijato pergalejimas yra tiktai laiko klausimas.

Samdininkų skaitlius nuolatos auga, o skaitlius turtingųjų eina mažyn. Tečiaus darbininkai pradeda kilti augščiaus už turtinguosius ir doros pajiegomis. Konkurencija, tolyn vis aršiaus siausdama, skaldo turtingųjų eiles, verčia kiekvieną jų naikinti savo priešus, prie gerovės žengti per pamuštųjų lavonus; kuomet, tokiu būdu, kon-

kurencija auklėja žemiausius, niekingiausius turtingųjų geismus, klesinė kova lavina proletaruose prakilniausius *dorybes*: savęs išsižadėjimą, pasišventimą, užsidegimą dėl idėjos ir vienybės jausmą — visas tas ypatybes, kurios suteikia pasisekimą minių kovoje.

Tečiaus be paliovos auga taipgi ir proletarijato *inteligentiškumas* (proto išsilavinimas) ir *ryšiai* tarpe atskirų klesos narių. Klesinė kova priverčia jį vienyties politikoje ir profesijoniškose organizacijose. Darbavimas šitose organizacijose išlavina darbininkuose valdymo gabumus ir prirengia prie dalyvavimo parlamente, taip kad ilgainiui jie šitais gabumais ne tiktai susilygina su viešpataujančiųjų klesų politikais ir valdininkais, bet ir pralenkia juos. Pagalios, žinomas yra dalykas, kad nė vienoje kitoje klesoje nėra tokio palinkimo prie mokslo ir apšvietimo, kaip klesoje darbininkų, kurių smagenų neišdžiovina konkurencijos kova.

Bet laikui bėgant, proletarai darosi vis labians reikalingi, o kapitalistai vis labians nebereikalingi išdirbimui. Prašalink šiandien kapitalistų klesą, o išdirbimas didžiūmoje savo šakų, ir kaip tik svarbiausiose, eis kaip ejęs. Be proletarų gi išdirbimas stambiojoje pramonijoje netvers nė vienos valandėlės. Tečiaus kaip tik tos išdirbimo šakos, kurios gamina reikalingiausius visuomenei produktus, šiandien varoma kapitalistišku būdu. Taigi be proletarų darbo šios dienos visuomenė visiškai nebegali apsieiti.

Tokiu tai būdu auga proletarijato skaitlius, doros pajiegos, proto išsilavinimas, vienybės stiprumas ir svarba išdirbime. Jisai tampa galybe, kuri vis didesnę baimę įvaro savo priešams. Taip pat auga ir jo įsitikėjimas savim, kuomet jo priešą ima vis didesnė baimė ir abejojimas.

Tečiaus, pasidarinius proletarijato galingu, jisai jau nebelieka vienui—vienas; po jo vėliava traukia nauji kovotojai iš kitų išnaudojamųjų klesų: inteligentai, smulkieji miestelėnai ir ūkininkai, kurie pirmiaus ėjo išvien su konservatyvais ir liberalais.

Paskutinio metšimčio revoliucijos judėjimuose kovos likimą visuomet nusprendavo ūkininkai, smulkioji buržuazija arba proletarai. Svarbiausią rolę visuomet atlikdavo ta klesa, kuri stovėdavo pirmoje ekonomiškiojo gyvenimo vietoje: vadinamuose ūkininkų karuose buvo tatau *ūkininkai*; didžiojoje prancūzų revoliucijoje XVIII metš. ir revoliucijose XIX metš. pradžios buvo tatau *smulkioji buržuazija*. Nuo 60-tųjų metų pereitojo metšimčio visose šalyse, kur įsikurė savarankiškos darbininkiškes partijos, pradėjo vadovauti žemesniųjų klesų kovoje priešais išnaudotojus ir prispaudėjus — *proletarijatas*.

Tie smulkieji buržujai ir ūkininkai, kurie dar tikisi kruvinu samdininkų prakaitu išsigelbėti nuo pražuvimo, eina priešais darbininkus ir jų partiją, remia tą visuomenės tvarką ir tas klesas, kurios stumia juosius į prapultį.

Tečiaus ilgainiui vis platesni smulkiosios buržuazijos ir ūkininkų sluogsniai patiria, jogei jie prigul' prie išnaudojamųjų skaitliaus; jų padėjimas darosi vis labians panašus į proletarų padėjimą; pagalios tasai vienintelis dalykas, kuris juos dar skiria nuo proletarijato, tauto žiupsnelis, nuolatos tirpsta kaip sniegas prieš saulę. Net tenai, kur jiems vargais—negalėms dar pasiseka išlaikyti savo rankose nuosavybę, pastaroji tolyn vis mažiau suteikia jiems galę įsitaisyti sau žmonišką buvimą. Lyginai ir inteligentų būvis tolyn darosi vis labiau panašus į rankpelnų būvį.

(T. B.)

Nuolatinė Kariūnė, stabdo dvasiška drugijos išsiplėtojimą.

Nuolatinė arba stovinti kariūnė, yra didžiausias nedoro pikto šaltinis, iš kurio plūsta ant visos liaudies žvėriškas nuožnumas ir ištvirkimas.

Žinome, kad karės bei kruvinos žmonių skerdynės, užgimsta tik pasidėkavojant kariūnei, todėl nepasigailėkime sklypelio popieros, idant žvilgterėjus į praeitį aprašyti nors keliatos karių bjaurius nuotikius. Ypač kad karės vaisiai yra vien tik kariūnės veikimo pasekmės, todėl jų perkratinėjimas, nors trumpas, visgi mums aiškiai darodinė: kaip kariūnė draudė dvasišką draugijos besikėlimą praeitį, kaip ji tramdo dabartyj; kaip mes turime elgtiesi, idant apsiginti nuo tų kruvinų, nežmoniškų darbų ateityj.

Kad karė, kurios pamatu yra kariūnė (nežiurint kokios ji nebutų: nuolatinė ar ne) sutveria žmoguje nuožnumą, gyvuliškus jausmus ir geismus,— geriausiai mus pertikrins sekanti, istorijoje užrašyti, karės vaisiai:

Laukiniai gyventojai, kurie turi apėmę salą F'ldži, karėse taip nustoja žmoniškų jausmų, kad po karei tuoj iškepa ir suvalgo lavonus užmuštųjų savo priešų; paimtus gi į nelaisvę, nupeni, paskui skerdzia kaip meitėlius ant mėsos. Tie patys Australijos gyventojai ant kitos salos, vadinamos Kaledonijos, pasiskubina suvalgyti savo užmuštus priešus pakolei jie dar yra šilti.

Taip elgiasi laukiniai žmonės, bet jei pažūrėsime į istoriją, tai pamatysime, kad negeriau elgėsi ir augščiau pakilę, vadinęs civilizuotos tautos. Net šventraštis (biblija) turi tokių pavyzdžių gana apšči. Štai žydų vadovas Jozuja, per godumą užvaldęs miestą Hai: išmušė be pasigailėjimo 12 tukstančių nekaltų vyrų, moterų ir kudikių. Kitur jis išnai kinęs gyventojus ir atradęs jų užsislėpusius penkis karalius, liepė savo tarnams atsistoti ant tų karalių kaklų ir tokiu būdu užsmaugti juos, sakydamas: «Taip padarys Dievas su visais priešais jusų, prieš kuriuos jūs kariaujate!» Išrinktamjam žydų karaliui Sauliui, Dievo pranašas Samuelius sako: «Eik ir užmušk Amaleką; išmušk viską, ką jis turi; negailėk, bet nužudyk, pradėdamas nuo vyro lyg moteris, nuo vaiko lyg žindamo kudikio, nuo jaučio lyg avies, nuo kupranugario lyg asilo.» Taip pat elgėsi garsusis Dovidas ir kiti žydų karaliai ir valdonai.

Labjausia atsižymėjo nuožnumu karėse romenai, vienok mažai apsileido ir kitos tautos. Štai persų karalius Kserksas karėje su graikais pražudė pusantro milijono žmonių. Karėje su samnitais, romenai išgalabijo apie pustrėčio milijono žmonių. Karėje su lotynais ir tarentiniais—apie tris milijonus žmonių. Paskui kariavo su punais; tos karės tęsėsi apie 43 metus ir prarijo milijonus gyvasčių. Budavo daug tokių karių, kuriose viena diena pražudavo po 50 tukstančių kareivių. Miestai tapdavo išgriauti, išdeginti; žmonės, nežiurint, ar mažai ar seni, ar vyrai ar moteris, budavo varomi laukan be pasigailėjimo. Gražus, brandus laukai, pavirsdavo į tyrus; ukės likdavo išgriautos, išdegintos, o ukininkai paimti

vergijon. Paimtus žmonės vergijon, laikydavo pikčiau gyvulių vietoj, užtaigi vergai gana tankiai sukildavo prieš savo kraugerius. Bet už pasipriešinimą ponams, tukstančiai sukilėlių likdavo nukryžiatovais, nukankintais baisiausiais budais. Štai viename laike Sicilijoje vergų sukilimas tęsėsi net kelis metus ir tose karėse ponai išgalabijo apie milijoną nekaltų, reikalaujančių duonos ir laisvės darbininkų! Romenai per 215 metų kariavo be paliovos ir išgalabijo šešis milijonus žmonių.

Tai gi, atsiminus, kad ten netik žmonės žuvo, bet ir jų apgyventi miestai, sodžiai tapdavo išnaikinti,— galima sakyti, kad karės turėjo būti beprotiškų paskendusiu godulystėj valdonų užmanymai; kaip gi didžturčiai gana pageidavo karių, mat jie galėdavo prisiplėsti turtų, vergų ir pagarsėti; bet žemoji luoma turėjo būti tiktai įrankiu išpildymui tų gyvuliškų darbų.

Galbut nekuris manys, kad tik pagonys taip darė, nes jie neišpažino tikrojo Dievo, taigi ir nežinojo, kad nereikia užmušinėti savo artimus, bet atpenč, juos mylėti kaip ir save. Vienok mums rodosi, jog taip manydamas, gali dideliai apsirikti, viena, kad prasidėjus krikščioniškai erai, labai į madą įėjo nuolatinė kariūnė, o antra, kad sparčiau pradėjo plėtoties geresni ginklai. Užlaikymas nuolatinės kariūnės atnešdavo liaudžiai didesnę blėdį, negu pati karė; atsi-radusieji geresni ginklai, prarydavo daugiau gyvasčių. Be to, reikia žinoti, jog krikščionys tiki, kad karė yra nuo Dievo leista. Ir šiandien iškilus karei, žmonės meldžiasi bažnyčiose, spaviedojasi ir aukas neša, prašydami Dievo laimingos pergalės. Labai abejotina, argi Kristui yra malonios panašios aukos ir maldos? Visgi dirstelėkime į praeitį bei istoriją ir prisiveizėkime krikščionystės laikų karėms.

Geriausiai galima permatyti krikščioniškų karių baisumus iš taip vadinamų kryžievių karių, kurios prasidėjo pabaigoj IX metšimčio, o pasibaigė vos pradžioje XV. Tos karės budavo užmanomos ir reguliuojamos pačios krikščionių vyriausybės, t. y. popiežių; net tų milžiniškų kariaunų vadovais visodos budavo patys popiežiai. Pirmutinė tokia kryžievytė buvo surengta popiežiaus prieš turkus, kurie tuomet buvo užvaldę miestą Jeruzolimą.

Buvo brukama nuodėmių atleidimas visiems svieto valkatoms, jeigu tik jie eis žudyti nekrikščionis (kitvierius). Pirmą kartą, kada krikščionys užėmė Jeruzolimą,— bjauriau pasielgė, negu pikčiausi žvėrys: kaip pasitę kapojo gyventojus; arkliai net iki kelių braidė po kraujus ant gatvių; paimtiems į nelaisvę turkams, išlupinėjo akis, vaikams skaldė galvas; gaudė moteris ir mergaites paleistuviaudami, svetimoteriaudami, plėsdami jų dorą ir garbę; degino žydus ir gyviems pjaustė vidurius, kad persitikrinti ar neturi praryto aukso. O po tokių bėgėdžiškų, nežmoniškų darbų, susirinko į bažnyčią padėkavoti Dievui už pergalę.

Tų kryžievyčių buvo gana daug. Lietuvių taipgi ne vienas tukstantis tapo nužudyta, per tuos žvėriškus krikščionis. Bet ne vieni lietuviai nukentėjo nuo tų žmogžudžių smugių, visas pasaulis mirko kraujuose! Štai pradžioje try-

likto amžiaus Pietinėj Francuzijoje gyveno gana laiminga gentė Albigojai. Tie žmonės budami darbštūs, gyveno laimingai. Bet vieną sykį jie nepaklausė popiežiaus pasiuntinio, kuris užmiršęs, kad jie yra žmonės, pradėjo juos visai perverti ir laikyti gyvulio vietoj. Popiežius sukilėlius prieš savo skriaudiką paskaitė už atskalunus ir užsiundė kryževiviais. Kada tie kryževiviai pribuvę pradėjo naikinti visą apygardą ir įsilaužė į vieną miestą Bazierą, kur buvo didesnė pusė aklių katalikų arba popiežiui nesipriešinančių. pradėjo karę, vienok negalėdami atskirti gerus katalikus nuo atskalunų, už klausė dvasiškųjų vadų, kuriuos gyventojus mušti? Tada popiežiaus pasiuntinys suriko: « Muškite visus, Dievas po smerčiui atskirs savuosius! » Tik tame viename mieste buvo išgalabinta 20 tukstančių tikrų katalikų ir heretikų, apie 7 tukstančiai senelių, moterų ir vaikų. užsilėpė šv. Marijos Magdalenos bažnyčioje, bet ir ten iki paskutiniam visi likosi išskersti! Ant galo visa gentė liko naikinta, nes likusius nuo kardo sudegino ant laužo. Gyvenant tai laimingajai gentei, visados iš to kampelio skambėjo linkemos dainos, bet užėjus ten krikščioniškai epidemijai, niekas jų daugiau negirdėjo...

Šešiolikto amžiuje po Kristaus, kilo dar baisesnės karės už tikėjimą, su atskalunais. Tos karės taip buvo nuodėmios, kad istorikai jas nevadino karėmis, bet kruvinomis skerdynėmis. Vienoj tik Francuzijoje tokių karių buvo aštuonios; per vieną Baltramiejaus naktį katalikai išpjovė daugiau 30 tukstančių kalvynų. Dievobaimingi karaliai, be jokio susimylejimo, naikino atskalunus. O kad tokios karės kaštuodavo šimtus milijonų, taigi žmonės budavo apsunkinami nepakeliamais mokesčiais; jeigu kurie pasipriešindavo: buvo žudomi, kankinami ir kariami. Tą galima patvirtinti pavyzdžiui daugybėmis iš septyniolikto šimtmečio karių: ispanų su maurais, mahometais; o francuzų su kalvynais. Šitos šalys jau iki sočiai prisiurbę atskalunų kraujo, Ispanija iš viso iš savo šalies 800 tukstančių «atskalunų», o Francuzija, taipgi daugiau pusę milijono. Pasekmės tokio darbo, buvo didžiausias šalims nuostolis: žemdirbystė ir pramonė turėdavo visai nupulti. Juk reikia suprasti, kad žmogus, kuris pakyla prieš dvasiškus ar svietiškus savo išnaudotojus, visados yra daugiau protaujantis, apsišvietęs, našesnis ir geresnis pilietis.

(T. B.)

Daugiau turime svarstyti per mumis balsuojamus įnešimus

Matomai pas mus pradeda apsireikšti negeistinas apsiereiškimas, tariant — visai mažai, arba nemaž neapkalbame viešai leidžiamam per S-gos referendumą paduotus įnešimus. Atminti reikia, kad nesvarstant įnešimų ir neapkalbant jų mes galime tankiai padaryti klaidą, balsuojant už įnešimą vienuip arba kitaip, nežinant dalykų teisingą stovį. O teisingai apie dalyką tik tuomet tegalime spręsti, kada esame jį visapusiškai apkalbėję ir išklausę kaip pasmerkiančias, taip užgyriancias nuomones. Juk ir pačios demokratijos principo užlakymo galė draugijiniame gyvenime tesitveria

tik pačių žmonių veikliame dalyvavime visuose gyvuose klausimuose, paliečiančiuose, kaip abeloną draugijos gyvenimą, taip pačių žmonių organizaciją. Tik tada negali rastiis joks individualas paveikslas garsaus ir išmintingo žmogaus, kuris galėtų užgrobti žmonių laisvę ir sukoncentruoti valdžią vienoje ypatoje, kada patį žmonės svarsto savo reikalus. Juk senieji Athenų graikai davė progą paglemžti ant laiko demokratiją ir užviešpatauti tyronui Pizistratui vien tik per tai, kad patį nustojo rūpintis valdymu savęs.

Vienas iš tokių klausimų, ant kurio sąjungiečiai visai neatreipia savo nuomonę, tai yra Referendumas «III». Sulyg tame referendume paduotų įnešimų, jei jis bus priimtas, tai visus S-gos referendumus bei viršininkų nominacijas ir jų rinkimus, tvarkys Rajonų komitetai.

Iš pirmo pažvelgimo išrodo, kad tai labai praktiška tas. Bet kuomet mes pažiūrime ant to, kaip mūsų tūlų rajonų viršininkai atlieka savo pareigas, tai jau baisu pamislyti, kaip jie atlieka tą darbą, kuris reikalauja tiek darbo. Beabejo, čielai rajonai bus išmetami iš dalyvavimo referendumuose, iš priežasties suvėlinimo prisiūsti balsavimo pasekmių. Kad tokie suvėlinimai atsitiks, tai nėra abejonės. Jau tas iš praktikos patirta, pav. duryk atsišaukė Centro Sekretorius, idant rajonų viršininkai priduočiau savo antrašus, vienok radosi apie pusę rajonų viršininkų, kurie nepridavė (gal sakysit «dėl stokos laiko» — suvis ne) savo antrašų, taigi pagalios, idant būtų galima susinešti su tais rajonų viršininkais, reikėjo klausies kuopų sekretorių ar šiap pavienių draugų, idant priduočiau savo rajonų viršininkų antrašus. Bet kaip ten nebūtų su referendumais, gal šiaip-taip būtų galima susirokuoti (nes ten mažiau darbo su skaitlinėmis), bet kitaip dalykai stovi su nominacijomis, kur apart didelio darbo su skaitlinėmis, dar randasi didelis darbas surašyme teisingai kandidatų vardų ir jiems skiriamų balsų. O kadangi daugiausiai į vieną tik urėdą yra nominuojama daugiau negu šimtas kandidatų, už tai darbas nemažas ir painus. Todėl už vis geriau, kad tą darbą atlieka visą antsyk tie patį žmonės, kaip dabar Referendumų Tvarkymo Komisija. Atliekant visą darbą antsyk, galima kur-kas greičiau ir teisingiau jį atlikti, o Centro sekretoriui nieko neberek prie to dirbti, bet jei rajonai tvarkys, tai Centro sekr. turės visgi sudėti į kruvą visų rajonų priduočius rezultatus nominacijos, idant gauti galutiną sąskaitą balsų, o tokis galūtinus sudėjimas reiškia atlikti antrašų visą darbą, nes reikia ant atskiros popieros perrašyti visus kandidatus ir už juos atiduotas balsų skaitlius.

Taigi iš atžvilgio, kad tokios naujos taisyklės S-gos referendumų tvarkymui atneštų nemažai pinklių, tai aš manau, kad tas sumanymas «III» referendumo reikėtų atmesti. Principe aš nematau nieko blogo, jei rajonai tvarkytų referendumus — atpėč tokios taisyklės būtų geros ir praktiškos, pagalios priverstų ir mūsų rajonų viršininkus padirbėti. Bet priešinuosi aš tam įnešimui tik todėl, kad iš jo nėra išimta nominacijos tvarkymas, o padaryti amendmentą idant nominacijų tvarkymas būtų išimtas iš to įnešimo jau pirmėlu, nes sulyg Centro Sekretoriaus paduotų referendumo «III» apskelbimą, tai September 15 užsibaigė diskusijos ant to klausimo. Gaila, kad kuopos nei pavieniai neapkalbėjo tą klausimą, idant jis būtų labiau paaiškėjęs, ar už jį balsuoti, ar ne. Pagal mano nuomonę, kaip jau išreiškiau, tai reikėtų balsuoti priešais.

Užbaigdamas turiu noroms-nenoroms priminti draugams, kad ateityje daugiau svarstytų paduotus įnešimus S-gos referendumui, kitaip gali pereiti visai nenaudingi ir neatsiekianti jiems skiriamą užduotį sumanymai.

Aug. Purvis.

nose klausia, kaip pačių individualias paūžgrobti žmōkada patia graikai davē tū tyronū Pls valdymu sa-

iai visai neat Sulyg tamē tai visus S-gos cimus, tvarkys

ktiška tas. Bet ū rajonų viršyti, kaip jie atėjo, ūteli rajonai priežasties suvėli-suvėlinimai atsi-ārta, pav. dūsyk inkai pridutų sa-ininkų, kurie nene) savo antrašu, is rajonų viršin-pavienių draugų,

Bet kaip ten na susirokuoti (nes alykai stovi su no-inėmis, dar randai rdu ir jiems skir-irėdą yra nominuo-i darbas nemažas ir eka visą antsyk tō rmo Komisija. At-ičiau ir teisingiau jū rie to dirbti, bet jei sudėti į kruvą visū nt gauti galūtiną sp-ia atlikti antrasyk v-rašyti visus kandid-

syklės S-gos refer- tai aš manau, kad n- nesti. Principe i-ferendumus — atp-igalios priverstų ir ni- ešinuosi aš tam- ninacijos tvarkyma- rkymas būtų išimti- kretoriaus paduotū 15 užsibaigē diskur- avieniai neapkalbē- ar už jį balsuoti, ar u,

priminti draugams, h- nus S-gos referendum- utsiekianti jiems skiri-

Aug. Purvis.

Svarbią klaidą esame padarę — stengkimes ją atitaisyti.

Iš daugelio svarbių dalykų, kuriuos mēs sajungiečiai esame pražioję ir visai mažai teatreipę atydos, kaip pavieniai nariai taip ir visa S-ga, o tuomi yra — naturalizavimas S-gos narių. Iki šiol naturalizavimas Sąjungos narių buvo paliktas kiekvieno S-gos nario valiai. Suprantama, kad tokis mūsų apsileidimas negalėjo nešti jokių vaisių. Pavieniams nariams mažai, arba visai nežino ma taisyklės ir būdai išėmimo pilietiško popierų, per ką ir retai kas iš S-gos narių pastoję šalies piliečiu. Kad mums reikalinga pastoti šios šalies piliečiais, tai tam mēs negalime prieštarauti. Neturėdami balsavimo teisės, kuri tuom tarpu yra vienu iš reika-lingiausių mums ginklų dėl apsinimo nuo kapitalistų užpuolimo, mēs esame be reikšmės politiškame kovos lauke. Ir ištikro, ką reikšia politiškame kovos lauke du tūkstančiai sajungiečių, jei iš to didelio skaitliaus, nežinia ar rasis bent 2%, kurie turi pilietiš- kas popieras ir sykiu balsavimo teisę? Aišku, kad tokis mūsų ne- sūrūpinimas apginklavimu S-gos narių, su galingiausiu ginklu po- litiškame kovos lauke yra neatleistina klaida dėl mūsų. Idant ir toliau tai klaidai neduot palikti, mēs turime pasirūpinti jos at- taisyty, o tas labai lengvai galima.

Iki šiam laikui lietuvių naturalizavimu rūpinosi tik tai kaip kur egzistuojanti «politiškieji ukės klubai», kurių dauguma, jei nevisi buvo ir yra darbininkų išnaudotojų — demokratų arba re- publikonų partijų priežiūroje. Pats per save suprantama, kokią rolę lošia tokie klubai. Pirmutinėje vietoje tokie klubai visada statē — gauti balsuotojus laike rinkimų *dėl savo partijos kandida- to*, dėlko pasistengia tankiai politiškieji bosai įgyti pilietiškas po- pieras ir neteisingu keliu, ir per tai nevieną jau įtraukę į nepatin- kamus konfliktus su įstatymais, nes politiškieji klubų bosai tan- kiai atkeršina savo nariams, jei jie atsisako nuo rėmimo senųjų iš- naudotojų partijų kandidatų. Taigi mums būtina laikas pasirū- pinti padaryti galą visoms nedorybėms tokių klubų ir jų vadų, kurie tankiausiai yra mūsų gerbiamieji tautiečiai, užsimanti pri- agitavimu paklusnių balsuotojų dėl išnaudotojų partijų.

Klausimas naturalizavimo turėtų būt apkalbamas visose LSS. kuopose, ir tam tikslui paskiriami tam-tikri susirinkimai, kuriuose turėtų būt aiškinama būdai išėmimo pilietiško popierų, netik dėl kuopos narių, bet visų tos kolonijos lietuvių gyventojų.

Taipgi kuopų valdybos turėtų būtina susižinoti su vietinių anglų soejalistų kuopų (local) valdybomis, kurios, beabejo, su- teiktų visada reikalingą rodą, kaip geriausiai yra įgyti pirmas ir antras popieras.

Rankvedžių dėl pamokinimo bei išaiškinimo teisių išimant pi- lietiškas popieras galima naudoties pas Socialist Party Tautos Sek- retorių, esančių tam-tikroj brošuraitėj. Tos brošuraitės yra išlei- stos 16-koj kalbose, taipgi ir Lietuviškoje, užvardyta angliškai «The Law of Naturalization, made easy to understand». Ir užvis geriau būtų, kad mūsų Administracija parsitrauktų tų brošuraitių iš S.P. Headquarters ir pardavinėtų reikalaujantiems. Brošurai- tės prekė 10c.

Tikiuos, kad draugai nepraleisite šitą dalyką pro ausis, bet griebsitės už dardo, kurį mēs būtina turime veikti, idant pagelbē- sajungiečiam ir kitiems pastoti šalies piliečiais ir tuomi galėtų tar- ti žodį šalies valdyme.

Aug. Purvis.

Kad Rooseveltas soejalistus bjauriai šmeizē, kalbėdamas, kad tai žmonės be doros ir moralybės, pesitikrino jis pats, atsilankęs Milwoukėj, kur pamatē, kaip jisai savo dva-ia yra žemu prieš soci- alistų darbus ir jų mokslo uždavinių ir siekių kiltumą.

Henryk K. Szczutowski.

KUR BUVO MANO ŽMONA?

Vertė, J. B. S.

Sugrįžau vakar namo 3 valandą prieš dieną ir — o baisul — savo žmonos neradau po stogu!

Jeigu aš sugrįžau apie 3 valandą prieš dieną — tai man daleistina, aš esu šeimos ponu ir namų galva, esu tėvu ket- verto vaikų, bet dėl kokios priežasties mano pati dar neilsė- josi Morfejaus prieglobstyje — to jau negaliu sprasti!

Gerai pažinodamas savo gyvenimo pusininkę, gerai ži- nojau, kad ji nepriguli nė prie sufragisčių, nė soejalisčių, nė kokių kitų iščių, kurie bėdiną vyrą nori perdirbti į moterį, o moterį į vyrą.

Tragiškai liudnų prajautimų varginamas, tuojaus nuėjau į viršiausią detektyvų stotį ir su ašaromis apsakiau jiems sa- vo nelaimę, prašydamas, kad pajudintų dangų ir žemę, idant man pačią atrastų, kuri juk lyg adata ar spilkutė be pėdea- kos pragaišt negalėjo.

— Žmogau, jeigu nori turėti sugrąžintą tau pačią, ant pajieškojimų svarstyklės turi padėti visą savo turtą! — prabi- lo į mane vyriausias detektyvų viršininkas. — Bet aš stebiuo- si iš tavo lengvatikystės, kad manai, jog dingusią pačią vėl savo glėbyje turėsi. Ne vienas vyras, budamas tavo vietoje, pabėgusios pačios pajieškotų per laikraščius, paskirdamas di- didelį atlyginimą tam, kam pasisektų užlaikyti pabėgusią pa- čią pas save, o tu gi manai valdiškais keliais jieskoti, dar gi visai nežinodamas, kad tavo moteris gal yra padariusi kont- raktą su kokia «Moving Pictures» filmų produktavimo bend- rija, ar gal iškeliavo į Kynus pagonus mormonizmo mokin- ti. Galima būtų privesti tūkstančius faktų bei teisiskų ku- kučių, kuriais jei tavo moteris pasinaudos, turėsi užmokėti jai tūkstančius dolerių atlyginimo už tai, kad jos garbę užga- vai.

— Jeigu jau taip, tai pats turėsiu penėti jauniausią jos «beibe» — pasakiau detektyvams išeidamas.

— Nieks kitas neliko — bandyk, pratinkis...

Nereikalavau tokių jų patarimų ir neklausydamas nubė- gau trepais žemyn. Galva kvaito ir man rodėsi, kad visas pasaulis aplink mane sukasi. Piktžodziauvu visai žmonijai, keikiau žmogišką gyvenimą, o ypatingai moterystės gyveni- mą, ir nežinau kaip toli bučiau nulėkęs sykiu su žaibais neap- ribuotos mano rustybės, jeigu tulas praeivis nebutų sulaikęs mane savo pasipynimu man po kojų. Užgavau jį visu savo kunu taip smarkiai, kad nuo šaligatvio nusirito ant gatvės.

— Ughh! — sumurmėjo jis pasikeldamas. — Išblyšk — vei- dis yra girtas.

— Laukinis raudonskuri! — sušukau indijonui, kurį ne- noroms parstum'au — kaip išdrįsti tvirtinti, jog aš esu girtas, jeigu «whiskės» neturėjau savo burnoj nuo dviejų valandų!

— Išblyšk — veidis veltui teisinasi Slaukiojančiam Žalčiui, ugninis vanduo labai tankiai teka tovo ryjikle smarkiau, negu sriaunus upelis.

— Meluoji bjaurybė! Aš geriu tik iš bėdos ir tai labai retai.

— Neteisingas išsitiesinimas! Netik Išblyšk-veidis, bet visi mano baltieji broliai panašūs į saužudžius, kurie iš pagundos piktos dvasios savanoriai ima gurkšnius nuodų, susiraukdami ir išsištepdami iš skausmo, ar prunkšdami iš užspringimo. Iškreivintos lupos ir pabalusios akys, išblyškęs jų veidas ir apnykimas lekasi prigimtomis ypatybėmis ar ydomis jų vaikų.

— E-ė, raudonskuri! Darai juokus ir pašėpi skaitveidžius! Bet pasakyk, Slankiojantis Žaltys, ką-nors iš savo praicities. Kokiais jūs esate!... Ar turėjote bent kokią kultūrą bei civilizaciją?— Nieko, absoliutiškai nieko! Žudėtės vieni kitus, o jūsų veidai negana to, kad jau nuo užgimimo raudoni, visuomet buvo dažomi įvairiausiais dažais, kad daryt baidykles; ant jūsų plikų krutinių piešėte žalčius, kiškius, slankunus, driežus ir tam panašius tvarinius, kurie su žmogum nieko bendro neturi. Ant jūsų giminės stovi nenuplaujama dėmė, nes nuo galvų žuvusių savo savo brolių nuplėšinėdavot plaukus su oda ir tuo gyrotės kaipo didvyrostės ženklais! Ir tu, viens tų raudonskurių laukinių indijonų, tu nori mus skaitveidžius mokyti moralybės ir civilizacijos?!...

— Atleidžiu Išblyšk-veidžiui už išniekinimą, nes Slankiojantis Žaltys meka išmintingu buti... Išblyšk-veidis savo apmaudoj norėjo išplusti, bet šnekejo kaip šešiolikmetinis vaikas.

— Laukinis indijone! ar tu nori būti išmintingu ir daryti man taleidimą už mano išsitarimus! Ar nori, kad pašaukčiau snaudžiantį prie smuklės sienos policijantą, kad tau parodytų kur pipirai auga?!

— Jūsų baltoji giminė niekad negali apsieiti be lazdos.— Visada turi policijantus ir jiems panašius razbaininkus, kurie lazdomis kalba į jūsų smegenis, o jūs taip pripratote prie to kad jau ir negalite be mušimo apsieiti; mūsų raudonųjų giminėjų tų tranų-razbaininkų niekad nebuvo, nes mūsų žmonės patys už save atsakinėjo.

— Ir todėl išnykote kaip kamparas!

— Geriau yra išnykti mirštantant didvyrių mirtim, negu buti pavergtuojų gyvuoliu.

— Raudonskuri, norėjai man pasakyti pamokinimo žodžius, bet aš girdžiu tik žalčio šypimą. Pagalios tu eik savo keliu, o aš savo. Tu eisi į dešinę, aš eisiu į kairią pusę, kad nespainioti kits kitam ant kelio. Antra, aš neturiu laiko su tavim niekus tauzyti— einu įieškoti mano pabėgusios pačios.

— Ughh! Tai pikta dvasia aplankė vigvaną (namus) Išblyšk-veidžio, jeigu jo žmona jį paliko...

— Turbut iškeho į Kynus mormonizmo mokintų...

— Slankiojantis Žaltys tur smarkias akis, gerą girdėjimą, žino net kas žolėje šuibžda, girdi, kaip žolė auga. Slankiojantis Žaltys suras pėdsaką savo baltojo brolio žmonos, uors ji butų ir ant dugno ežero.

— Nejaugi tas gal butų?... Turin namuose kudikį, kuris tur gauti maistą iš motinos kruties... Bet j-igu mano raudonasis brolis suras mano pačią, — duosiu jam visą butelį «Brandy» deginės

— Mano Išblyšk-veidis brolis yra nepasitaisančiu! Bet

eikiva į vigvaną, nes jūs išmokinote saikuoti laiką skambančios blėtos ritinukais.

— Taigi, eikiva.

— Ughh!-- užkeikė savaip indijonas.

Pakeliuj indijonas man pasakojo:

— Išblyšk-veidis tik viename atvejyje pasakė teisybę, kada sakė, kad mes raudonskuriai žudydavomės tarp savęs. Tačiau mes turime kuom nusiteisinti: kad gaisras išnaikino pusę mūsų ganyklų ir kaiminės mūsų bufflių persikėlė į kitas apielinkes, idant gelbėties nuo mirties — turėjome kovoti už dvėselieną, net už kiekvieną opasumą nesuėstą šmotą. Sunkioje kovose už buvį išsidirbo ir išsiauklėjo mumyse žiaurumas ir kerštingumas. Mums ateitis buvo nežinoma, net kol iš už plataus suraus vandenyno neatplaukė pas mūsų baltieji, kurie dabaigė mus žudyti. Keista! — mes žudydavomės už maistą, bet mūsų giminė augo be paliovos. Baltieji kaip tik atsikraustė ir atsigabeno su savim perkuonus geležinėse dudose, o taipgi ir visokias ligas, kuriomis mūsų apleidė, mūsų giminė nykte išnyko. Pažvelgk mano baltasis broli į jūsų gyvenimą! Tu bei kitas narsus karžygis išeinate iš namų medžioti, kur praleidžiate dešimtis — dvylika valandų kasdien. Ar pareidami į vigvaną parsinešate ką? — nieko! Net šešią dieną vakare, jeigu nesuėdė tavęs urzgianti mašina, nueini prie langelio, kur tavo vadas duoda tau gabalėlį popieros bei keletą skambančių ritinukų! O jūs su džiaugsmingu veidu skubinate į savo vigvaną, kur moteris verda vakarienei kailį nuo užmušto prieš tris metus jaučio. Bet pakeliui tankiausiai randate veidrodių ruožą, kur ugninis vanduo stovi stikliniuose induose lange, ten pilate sau į burną ugninį vandenį ir geltoną, putojantį, iš pelenų ar ko kito išsunktą skysčių. Ten negražios giesmės ir muzika kurtina jus ir užsimirštate apie savo vigvaną. Jeigu nori katras iš to veidrodinio rojaus išieiti, tuojaus jam šaukia kiti: «Hallo Maik!» o ans ir vėl grįžta ir vėl pila sau į gerklę ugninį vandenį ir kartų skysčių. Baltai apsirėdęs negeras karžygis šreikalauja iš tavęs gautus popiergalius ir blėtonus ritinukus, o kada jau jų neturi, paama už sprando ir spardydamas išmeta lauk, o Apglobos dvasia, su lazda rankoje muša dar tave per galvą ir surišęs rankas nuvaro į Dusavimo vigvaną. Tavo moteris ir vaikučiai laukia tavęs, įieško, net ant rytojaus saulei tekant, su ašaromis išprašo tave nuo negerų dvasių ir parsiveda tave į vigvaną verkdama ir keikdama, o mažiūčiai susitikę, žiuri žingeidžiai į tave, kuris gėdijiesi pažvelgti jiems į akis ir atsakyti, kas atsitiko su tavim.

Jeigu dar parsinešiai kiek iš gautų ritinukų, eini į Didųjį namą, kur dėkavoji Gerajai Dvasiai pats nežino lamas už ką, nes juodai apsitaięs Gerosios Dvasios tarnas sako tau, kad Gerajai Dvasia reikalauja nuo tavęs blėtinių ritinukų, kuriuos pasiima juodasis tarnas ir savo gospadinei, kuri jam bute tarnauja, atiduoda, kad nupirktų gražų rėtį, apkaišytą plunksnomis ir blizgučiais, kuri užsidėjus sau ant galvos žadina pavydą ir piktumą širdyje tavo žmonos.

Jeigu nepaklausysi Geros Dvasios tarno, neatiduosi savo sumedžiotų blėtonų ritinukų, kad jis galėtų sau ir savo pagel-

skamban

kė teisybę.
 tarp savęs.
 gaisras iš-
 ufflių persies—
 turėjo-
 mų nesuė-
 r išiauklėjo
 itis buvo ne-
 neatplaukė
 eista! — mėš
 be paliovos,
 im perkunus
 omis muš ap-
 mano baltasis
 žygis išeinatė
 lvylika valan-
 ką? — nieko!
 gianti mašina,
 gabalėlį popie
 džiangsmingu
 rda vakarienet
 et pakeliui tan-
 is vanduo stovi
 rną ugninį van-
 o išsunktą sky-
 rtina jus ir užai-
 is iš to veidrod-
 «Hallo Maik!» o
 ūj vandenį ir kar-
 žis šreikalauja iš
 us, o kada jau jų
 meta lauk, o Ap-
 tave per galvą ir
 Tavo moteris ir
 aus saulei tekant,
 ir parsiveda tave
 čiai susitikę, žiuri
 ems į akis ir at-
 nukų, eini į Didy-
 ts nežino lamas ut
 os tarnas sako tau,
 ūtinių ritinukų, ku-
 dinei, kuri jam bu-
 ražų rėlių, apkaistų
 s sau ant galvos ta-
 ios.
 rno, neatiduosai savo
 tų sau ir savo pagel-

bininkei ar pusininkei nupirkti šilkinį maišą ar aukso rinkę su blūzgarčiu akmenėliu, Piktotoi Dvasia pergalės Gerąją Dvasią, o jos juodasis tarnas, paves tave Piktajai Dvasiai sakydamas, kad per nepabaigtinus amžius verksi ir dantimis griėsi vergijoje Piktos Dvasios, kuri tave sudegys ir paskui vėl padarys gyvu ir vėl dėgys.

Tu netekęs nė vieno blėtinio ritinuko ir kad sugaišavai dieną, nes tau galvą skaudėjo, nenuėjai prie urzgiančios mašinos, tavo vadas tau pasako, kad jau turi kitą karžygi, kuris erzina mašiną, o tavęs nereik, tu rūpestio ir piktumo paimtas, eini į vigvaną, pešdamas sau plaukus, nes tau valgyt niekas neduoda, o jeigu nori paimti languose rodomus visokių valgius, tai Apglobos Piktą dvasią vėl pagriebia tave, suriša, muša ir nugabena į geležinę kletką.

Kada tave paleidžia, tu nežinai ką daryti ir nueini imti, kada niekas nemato, nakčia. Jeigu pamato, paleidžia į tave iš kirvelio koto perkuną arba tu tą padarai ir ans ar tu žuivate.

Pas jus dar atsitinka, kad jūsų vadas uždaro didelį namą, kur erzinat mašinas, jos sau užmiega, o jūsų didelės minios pasilieka be maisto. Tada žudotės vieni kitus, kranjas ir ašaros upeliais teka ir tekės kol neužlies visą žemę, kurią mums atėmėt, o vandenynais iš jūsų ašarų mūsų laivas ramiai sau plaukios, nepaisant jūsų leidžiamų perkunijų ir ašarų, nors jos iki debesų pakiltų, užliedamos viską. Nutils urzgiančios mašinos, nutils švilpę fabriky dudos; girdėsis aplink tik raudos ir prakeikimai. O kada saulė savo karštu liežuviu sugėrs jūsų ašaras, vėl jūs eisite erzinti mašinas už kelias blėteles, ir vėl kartosis ta pati pasaka!...

Neatsakiau nieko taip begėdiškai išjuokiačiam mūsų kultūrą ir civilizaciją laukiniui indijonui, nes vistiek jis nesupranta, kas tai yra kultūra ir pramonija.

— Išblyšk-veidis mano broli, nieko nesako?...

— Nes misliju apie pabėgusią savo pačią! — atsakiau aš.

— Slankiojantis Žaltys suras ją.

Įėjova į mano namus. Indijonas tėminga akia apžvalgė slenkstį ir taką prieš duris, apuostė lyg šuo pėdas ir atsakė:

— Mano baltojo brolio žmona neapleido namų šianakt.

— Kaip tai ne? Juk jos nebėra!

— Bet tas tiesa. Prieš duris matoma tik šleivos pėdos mano baltojo brolio, kuris matomai labai smarkiai prieš pusę valandos išbėgęs iš vigvano, nubėgęs tolyn.

— Iš kur tu tą žinai?

— Pėtsaka pasako.

— Na, eikiva vidun. Bet gerai tėmyk. Štai čia yra miegstubė mano pačios.

— Ughh! — sušuko reikšmingai indijonas.

— Kasgi tokio?

— Kas tas? — tarė indijonas, paduodamas man baltą kuputę.

— Tai raudonas dažalas mano pačios.

— Tai tavo žmona dažėsi ir ramybės laiku? Juk tai karės ženklas!... O čia gi kas?

— Tai juodas dažalas.

— Tavo žmona dažėsi dėl išreiškimo gailos!

— Ne, ji dažo juo batus ir antakius.

— O čia kas?

— Tai yra baltas pudras...

— Kam jis reikalingas?

— Kada nori padaryti išsigandusią, nublankusią, taisy miteliais ištrina veidą.

— Ughh! ughh! — sušuko indijonas. — O čia vėl kas?

— Nežinau!

— Išblyšk-veidis nežino? Tai surišti du pusskričiai, kuriuos tavo žmona užsideda sau ant krutinės, kad parodyt, jog pasaulis yra apskritus...

— Turbut...

— O Manitu! O čia kas?

— O velniai žino! — sušukau išnekantrintas.

— O, nori išsiteisinti! Užmušiai savo kitą brolių, o skalpą nuo jo galvos nuplėšęs padėjai čionais prieš veidrodį.

— Perprašau, kaip Dievą myliu — tai yra mano žmonos plaukai, kuriuos nusipirko už dešimtis dolerių, septynesdešimtis-penkis centus.

— O, tai tokia yra jūsų kultūra, kad nuplėšiate nuo užmuštųjų galvų plaukus, o paskui juos pardavojate!

— Saugok Dieve! Tai ne žmogiški plaukai, tai arklio valai, perdirbti į moteriškas frizuras...

— Ughh! Tai keista! Ar negalima iš moteriškų plaukų padaryti nuplikusiam arkliui vuodegą bei karčius?

— Arkliai dar neįėjo ant tokio progreso kelio, bet tas galima padaryti, jeigu but norima.

— Nedores mano broli! Užmušiai savo moterį, nes štai šiame stikle yra jos išplėsti dantys su smegenais.

— Neišmanėli, tai padirbti dantys, kuriuos mano pati, neturėdama savų, įsideda kas rytas, o kas vakaras išsiima.

— Taigi, kogi jieškai, jeigu tavo žmonos dalys randasi namie! O čia vėl kas?...

— Tai yra klubai iš vatos, kuriuos mano pati sau prisideda, kad gražesnis liemuo būtų, o čia gi, tai yra guminė kója, kurią mano pati, pasinaudodama išpardavystės proga, nusipirko, kad išsilaužus savo, būtų galima tuoj prisidėti kitą...

— Ughh, ughh! Baisi jūsų kultūra! Bet baltasis mano broli, bereikalo tu jieškai savo žmonos, jeigu tris ketvirtis jos turi namie. Kaip tik ryto saulė užtekės, visos tos jos dalys sueis į kruvą ir tu vėl išvysi savo žmoną.

Lai buna Kooperatyviška musu apdraudos draugija.

Pasiriament VII ir III rajono, kaipo ir Sąjungos centralinių komitetų konferencijų pripažinimu už reikalingą įvykdinti apdraudos skyrių prie Sąjungos, laikau sau už priedermę dar šį bei tą šiame klausime, kurio pakėlime esu dalyvausęs pratarti.

Apsvarsčius dalyką, ištikro, reikia pripažinti, kad pliannas paduotas drg. J. B. Smelstoriaus, yra pilnai geru ir sumanymą surealizavus pagal tą plianą, reikalas būtų atliktu

tikrai atsakančiai. Susidėjęs iš įstojimo mokesčių akcijinis kapitalas, kaip užtikrinimas Apdraudos Skyriaus išmokėjimų, daleiskime galėtų būti paskolintas kad ir Sąjungai namo nupirkimui. Namas jau būtų nepajudinamu turtu ir Sąjunga skolą su nuošimčiais turėtų išmokėti jau ne kokiems kapitalistams, bet mums apsidraudusiems sąjungiečiams. Žodžiu, pinigas būtų mūsų nuosavoj apyvartoj, o jis mums prigriebtų S—gai įgyti namas, kuris taip labai reikalingas. Mano nuomone, kad jau ne dėlko kito, tai jau tik dėl to vieno mūsų sąjungiečiai privalome pasistengti sumanymą kuoveikiausiai realizuoti gyvenimam.

Ir dėlto reikalinga visupirmu išrinkti komitetą, kuris pradėtų darbą: sutaisyty konstituciją ir imtysi už suorganizavimo Apdraudos Kooperatyviškos Draugijos. Kaip tas turi būti atlikta, neiškįsiu, nes tas, rodosi, gana aiškiai buvo aiškinama jau drg. J. B. Smelstoriaus, su kurio nuomone sutinku, t. y. kad akcijinio kapitalo daliniai (akcija) būtų \$10.00, mėnesinė mokeskis \$1.00; pašelpa ligoje— \$10.00, posmertinė— \$200.00, arba \$250.00. Tą dalyką suprantant, toks išrinktas paminėto reikalo atlikimo komitetas, turės apdirbti visą tvarką rėdymos ir priedermes kuopų linkui ligonių ir mirusiųjų. Svarbiausia— tai išdininkas, kuris įstojimus galėtų priiminėt pakol nesusirinks reikalingi pinigai, \$25000.00, kad galima būtų draugiją inkorporuoti. (Kad inkorporuoti draugiją, tų \$25,000.00 nereikia butinai turėti ant rankos, vien tik turėt pažadėjimą, kad kapitalas tokią sumą pasieks, reiškia, kad ant tokios vertės draugiją inkorporuojame. Inkorporuoti galima tuojau, kaip tik darbas ištikrųjų bus pradėtas, kad galima būtų atspausdinti akcijos ir jas įsirašantiems išdavinėti Red.) Manau, kad išrinktoji darbo atlikimui komisija ir išdininko klausimą išrūš gerai, tečiau iš sąjungiečių nelengva būtų surasti žmogus, kuris galėtų užsistatyti atsakančią kauciją. Bet ar šiaip, ar kitaip K. Apdraudos Draugija neišvengtinai mums reikalinga ir galima įvykdinti, tik reikia darbas pradėti. Laikas bėga, draugai, ati dėlioti tolymesniam laikui to darbo mūsų negalime, tečiau žiurint į aplinkybes, į mūsų visuomenišką gyvenimą, turime pasiskubinti kiek galime, kad vėliaus nereiktų graudintis, jog suvėlavome padėti pamatą tam, ką gyvenimo bėgis budavoja. Tik atydziai prisiziurėkime į mūsų visuomenišką gyvenimą, permatykime judėjimo pasekmes ir supraskime savo priedermes. Vieni kovodami viemame lauke, kovodami su reakcija už savo teisas ir laisvę, kiti tuo pačiu laiku turime steigti tatau ko visuomenė jieško ir ko reikalauja. Kooperatyviška Apdraudos Draugija, tai vienas iš svarbiausių mūsų ekonominių—visuomeniškų reikalų šiuo laiku. Taigi į darbą draugai. Kovokim, reformuokim savo gyvenimą, tobulinkim visuomenišką įrėdues, nes tai mūsų uždaviniai.

K. Arminas.

Ar nekaltas turi likt kaltu, o kaltasis teisingu.

«Kovos» N34 reikalauja nuo J. Buroko atšaukti šmeižimą. Jei p. P. Dalinkevičia reikalauja nuo manęs atšaukimo apšmeižos, tai pirm negu aš atšauksiu, aš reikalauju, kad p. D. parodytų faktus,

kaslink betvarkės Sąjungos spaustuvėje ir J. Griniaus administratoriavimo, ir ar jis, p. D., yra nariu jos, ir jeigu nenurodys faktų ir neyra sąjungiečiu, tai ir tegul kur nuvažiavęs nesukuria ugnies ir veikiančios ypotos nelaužo energijos. Jei p. P. D. neyra tuom, tai reiškia, kad jis yra demoralizatorium tarpe veikiančiuju, tai tegul ir neiššiepia nė dantų. O kaip aš girdėjau jo šiepimą ant «Kovos» Administratoriaus, būk jis vedas Sąjungos spaustuvę į bankrutą, tai priverstas buvau užklaust «K.» adm—rių, kaslink betvarkės, nes tai mūsų visų yra storonė, ir kada aš klausiau administratorių, tai per laišką, o ne viešai. Jeigu gi adm—rius tame nėra kaltas, ką p. D. išrodinėja ant «K.» adm—rius ir «K.» N 33 J. Griniaus atsiliepimą «Ar galima tylėt ant tokios apšmeižos», p. P. D. norėdamas pasiteisint, reikalauja nuo J. Buroko atšaukimo, pats būdamas kaltininku apšmeižos, o gal ir ne; «K.» N34 J. Grinius sako, jei p. Dalinkevičia taip ar panašiai nešnekėjo, tai yra kaltybė ne jo už leidžiamą paskalą. Tai tas reiškia, kad aš, J. Burokas, iš savo sugalvojimo apšmeižiau J. Grinių ir p. Dalinkevičių. Jeigu tokiu būdu mane palieka šmeižiku, aš negaliu sutikti ir reikalauju pagal tilpusio straipsnelio A. Baranaucko «K.» N35, kad tokius šmeižėjus atiduot į trečiųjų teismą; tokie šmeižimai, dėl sąjungiečių yra negeistini, nes žmogus sulauko nuo darbo.

J. Burokas.

Aš parašiau prie p. Dal. nusiteisinimo, jei p. D. taip ar panašiai nešnekėjo, tai yra ne jo kaltybė. Bet drg. J. Burokas žino, jog p. D. yra kalbėjęs, tad jau čia aišku, jog kaltininku ir pamatu paskalų yra p. Dalinkevičia.

J. Grinius.

Ka rašo lietuviu laikraščiai.

«Vien. Lietuvinkų» N36 redakcijos atsakyme į klausimus C. K. Pašventupio, paduotus laiške į redakciją, randame vieną ypatingą ir įdomią pastabą, kuri demaskuoja redakcijos tendencijas. Redakcija papasakojus keletą pataikūniškų žodelių, prieina prie pavyzdžių ir į jų tarpą stato Milwaukės socialistus, sakydama, kad Milwaukės socialistai dėlto rinkimuose yra laimėję, kad patįs dažnai balsuodavo susidėję su republikonais ir demokratais už geresnį kandidatą, nors galėjo ir iš savo partijos pastatyti. Nes mat jie neturėjo gerų žmonių, tinkančių į kandidatus. Taigi «V. L.» redakcija, — nors rodos joku būdu to neprimodys, kad Milwaukės socialistai kuomet—nors yra susidėję su republikonais bei demokratais — pataria balsuoti ne už socialistus, bet už «gerą žmogų», o tuo geru žmogum juk buvęs ir dabar juo darbininkams sakosi esąs ir «V. L.» redaktorius. Reiškia ir čia apsiereiškia kurminis «V. L.» redaktorius knisimasis po šaknimis socialistiško besiplėtojimo, ir čia apsiereiškia noras gudriai, iš pasalų nuodinti darbininkuose klesinio susipratimo mintis, atitraukti juos nuo politiško veikimo socialistiškos partijos labui.

Kitaip «V. L.» redakcija nebūtų galėjusi nurodyti kaip priežastį Milwaukės socialistų laimėjimo tą išmislą, kad socialistai susidėję balsavo už republikoną ar demokratą, todėl republikonai ir demokratai dabar socialistams atsilygindami balsavo už socialistus. Ar turintis pretensijas prie darbininkų klesinio judėjimo šalininko «V. L.» redaktorius galėjo panašiai meluoti, neturėdamas jokių prirodymų, kad Milwaukės socialistai susidėję su republikonais ir demokratais balsavę už jų kandidatus. Lyginai jeigu «V. L.» redakcijai nerūpėtų klaidinti skaitytojus, negalėtų ji niekad tvirtinti panašių nonsensų, kad republikonai ir demokratai išrinko socialistus į miesto valdybą, nes tiesą sakant ar galima tvirtint, kad išnaudotojai balsuotų už savo nepermdaujamus priešus!

Ne! Ne republikonai, ne demokratai išrinko socialistus, vien tie, kuriems republikonų ir demokratų vagystės ir išnaudoji-

administracijoje faktų, kurie rodo, kad ugnies yra tuom, kaip ir kitų, tai iešimajam ant spaustuvę į tų, kaslink klausiau admi-
nistruos tame «K.» N 33 J. sižos», p. P. aukimo, pats J. Grinius sa-
i yra kaltybė f. Burokas, iš rėčių. Jeigu ir reikalauju kad tokius dėl sąjungie-

Burokas.

taip ar pana- Burokas žino, nku ir pamatu

J. Grinius.

ai.

į klausimus C. me vieną ypa- jos tendencijas. ių, prieina prie us, sakydama, imėje, kad patis mokratais už ga- tyti. Nes mat i. Taigi «V.L.» kad Milwaukės nais bei demok- ž «gerą žmogų», o kams sakosi esą kurminis «V.L.» co besiplėtojimo, nti darbininkuose politiško veikimo

odyti kaip prie- kad socialistai su- republikonai ir de- vo už socialistus. judėjimo šalininko rėdamas jokių pri- republikonais ir i jeigu «V.L.» re- tų ji niekad tvir- nokratai išrinko so- galima tvirtint, kad us priešus? išrinko socialistus, gystės ir išnaudoj-

mai atidarė akis. Milwaukės socialistai, kaip ir tie socialistiški kandidatai ne vien Milwaukėj ir Wisconsin valstijoje, bet ir visur kitur rinkimuose laimėjo dėlto, kad kaskart didesnė ir didesnė valdomųjų, kvalifikuojamųjų ir išnaudojamųjų žmonių darbininkų minia pradeda pastebėti savo beprotystę balsuojant už kapitalistų partijos statomus kandidatus, pradeda susiprasti ir kaskart skaitlingiau balsuoti už savo klesos atstovus, ginančius pagal savo partijos principus. darbininkiškos klesos reikalus, o ne reikalus trustų ir išnaudojimo.

Socialistų laimėjimas priguli nuo žmonių persitikrinimo, o ne nuo republikonų bei demokratų «susidėjimo». Socialistų laimėjimas yra pasekmė socialistų nenuilstančio triūso ir darbininkų klesos susipratimo plėtojimos. Socialistai laimėjo, nes pataikė sykiu su demokratų ir republikonų plėšimo ir išnaudojimo darbais savo prakalbomis, savo agitacija ir propaganda, nurodant tuos republikonų ir dem. darbus, pertikrinti žmones, kad tik socialdemokratų partija gali padaryti pervartą gaspadorlavime ir perduoti sukoncentruotą pramonę į visuomenės rankas, idant užtikrinti kiekvienam be skirtumo pažvalgų, tautystės ir lyties piliečiui vaisius jo triūso pilnybė. Pertikrinu, kad darbininkai, balsuodami už kandidatus iš kapitalistų partijų, kad jie (kandidatai) ir «geriausiais» žmonėmis būtų, sutvirtina tik kapitalistų partijas, trustus ir išnaudojamą, kas yra principu kiekvieno kapitalistų partijų kandidato.

Tą viską, rodosi, gerai žino «V.L.» redakcija, bet pasakoja visai ką kitą, idant palaikyti korupcijos, beteisės, išnaudojamą ir darbininkiškos spaudos tvarką, idant atitraukti nesvarstantį skaitytoją nuo balsavimo už socialistiškų kandidatus, kad neleistų jiems sutvirtėti, kaip Milwaukės socialistams, kurie šiandien panašią «V.L.» redakcijai žmonių melavimus savo veiksmo faktais atmuša.

Tokių tai šalininkų darbininkų klesai šiandien pastoja «V.L.» redakcija. Liūdna, nes gaila, kad iš darbininkiško laikraščio ypatiška atsimetelio neapykanta daro darbininkų klesos priešų įrankį.

Korespondencijos.

Rašyti reikia visados tik juodu rašalu ir tik ant vienos pusės popieriaus, neperšviečiamos; viršuje palikti bent dvi eilutes neužrašytas. *Žinios* turi būti teisingos, paduotos taip, kaip atsitiko, be ilgų privadžiojimų ir pamokinių. Žinios iš darbininkų gyvenimo visados bus patalpinamos.

EASTON, PA. Pradžioje šio mėnesio čion buvo atsilankęs nekurių vadinamas senkatalikų kunigas Dilionis. Šįmet dar tik pirmą kartą aplanko Eastoną, bet pereitą metą, jis apie kelis kartus buvo. Pereitą metą jis garsinosi laisvės šalininku ir kalbėjo, kad tik dėlto Rymo katalikų kunigai jį neapkenčia, kad jis pripažįsta visiems laisvę ir skelbia teisybę.

Eastoniečius meldė sušelpiti jį, ir nekurie tikintieji pradėjo jam aukas dėti, vienok dagirdę, kad ne Rymo katalikas, užskundė valdžiai. Vietinė policija prikibusi prie jo ir tik užsistojus vietiniams pirmieviams, pasisėkė policiją nusikratyti.

Dilionis dėlei to turbūt garsinos laisvės šalininku, kad buvo nuskuręs ir reikėjo pas vietinius pirmievius prašyti pagalbos, nes jo vadinami fanatikai, netik atsisakė sušelpiti,

bet nenorėjo nė susitikti jį.

Šis paskutinis jo apsilankymas Eastone parodė, kaip jis pripažįsta laisvę kitiems.

Rugpjūčio 3 diena per pamokslą kalbėjo į tuos pačius jo pereito meto vadinamus fanatikus, kad tie žmonės, kurie apsivesdami nereikalauja kunigo, nė «šventos» baznyčios, bet eina pas teisdarį, yra netikę ir jų gyvenimas bus blogas, nes kiek jau pažįstas Philadelphijoje tokių netikėlių, tai visi išvilioję iš savo moterų pinigų(?) pabėga. Tokių sąžinė, girdi, yra bloga ir neduos jiems ilgai gyventi. Pamesti tikybą, gali tik visai prastas žmogus.

Turbūt Dilioniu pačiam nedavė sąžinė pakajaus, kad jis susiprato vėl likti Rymo katalikų kunigu ir dar, kaip jis sakosi, vyskupo sekretoriumi. Pereitą metą kada žebuvojo, tai gyrė tą kelią, ant kurio stovėjo, kuris buvo Rymo katalikams priešingas, o šįmet naujai švarkan įlindęs peikia, kas pereitą metą buvo geru, o giria kas buvo jam priešingu.

Tokį darbą jaunam žmogui reikėtų pripažinti bludijimu, bet suaugusiam, kuriam jau paausiai žydi-- tai veidmainyste.

Salovartis.

SALEM, MASS Per 3 savaites 6-se čionai esančių čeverių dirbtuvių tęsėsi streikas, kurių 5 jau sutiko su darbininkų reikalavimais ir pradėjo dirbti, o 1 dar tebestreikuoja.

Šitame mieste yra 10 viršminėtų dirbtuvių, kurių darbiniekai persiskyrę į 3 dalis arba Unijas: «Knights of Labor», «United Shoe Workers» ir «Boot and Shoe Workers». Seniau vietiniai čeverių dirbėjai turėjo tik 2 pirmesnes Unijas, bet 1909 m. 4-rių Cass & Daley Shoe Co. šapų priklausiusiems prie U.S.W. Unijos darbininkams išėjus ant streiko, darbdaviai, vietoje išpildyti jų reikalavimus, parsigabeno iš Bostono B.S.W.U. prezidentą, p. J. Tobin, ir visus likusius, neėjusius ant streiko darbininkus, prirašė prie negeist nos t. y. B.S.W. Unijos. p. Tobin tuojau apkabinėjo dirbtuvių sienas savo «Unijos ženklais» ir pats vietiniuose laikraščiuose apskelbė, buk čion jokio streiko nėra, nes jis (Tobin) jau keli mėnesiai atgal su Com. kontraktą padaręs... Taipgi su pagalba savo agentų, pasiskubino išėjusių ant streiko vietas pripildyti skebais.

Tokiam atsitikime streikas nuėjo ant niekų. Streikavusių Unijos valdyba buvo padavus skundą Amerikos Darbininkų Federacijos konferencijai, Pittsburg, Pa. reikalaujant, kad palieptų ponui Tobinui jo Uniją iš čion atsaukti, bet kadangi šitas ponas yra geru draugu S. Gomperso, J. Mitchellio ir kitų jiems panašių Amerikos darbininkų pseudo- vadovų, tai skundas didumu balsų tapo atmestas.

Labiau susipratę čeverių dirbėjai, Tobino Unijos neapkenčia dėlei jos konservatyviškumo, ir progai atsitikus, stengias nuo jos pasiliuosuoti, stodami į eilę U.S.W. Unijos, kuri yra progresyviška, suorganizuota ant socialistiškų pamatų ir striopiai su pagalba streiko kovojanti už darbininkų buvį.

Rugsėjo 12 dieną vietinė anglų S. P. kuopa laikė viešą susirinkimą, kuriame virš 1000 asmenų įvairių profesijų ir

pažvalgų, su pasigėrėjimu klausės drg. E. V. Debso išguldinėjimų socializmo filozofijos. Drg. E. V. Debs per pusantros valandos, pertraukiamas tik rankų plojimu, išaiškino svarbiausius socializmo punktus, kurie gerbiamo filozofautorius drg. E. V. D. žodžiais skambėjo ausyse klausytojų aiškiausioj šviesoje, pertikrinančiai socializmo priešų užmetamas visokias kritikas.

V. M. Genys.

ROCHESTER, N. Y. Šitame mieste lietuvių priskaitoma arti 2000 asmenų, tečiaus nedidelis jų nuošimtis yra susipratusių bei pakilusių kulturiškai. Yra kelios darugystės, SLA. 69 kuopa, LSS. 7 kuopa, DLK. Gidemino, šv. Povilo ir šv. Jurgio draugystės. Tečiaus veikimas nežymus.

Rugsėjo 10 d. atsibuvo čionai vestuvės drg. K. Skiliaus su panele M. Bakaniuke. Apsiejo be dieviško tarno pagelbos, padarė sau sutarties patvirtinimą teisme.

Sukviesti svečiai labai gražiai linksminosi, tarp kitų pasikalbėjimų, buvo ir apie kankinius, kenčiančius caro kalėjimuose ir Siberyo-katorgose. Sušelpimui tų laisvės karzygių, atidavusių visą savo laimę už žmonių laisvę, draugai suaukavo \$5.16. Po 50 c. aukavo šie draugai ir draugės: K. Skilius, A. Ribokas, K. Lelešius ir P. Petronis Po 25 c.: J. Lelešienė, J. Kroblis, J. Rakickas, A. Bernis, J. Jurgienas, A. Bielkis, J. Labanuskas, J. Anuškevičia, P. Bugailiškis, M. Gavenas; P. Anuškevičia- 26 c. ir D. Pajekaičia- 15 c. Viso labo \$5.16 c.

Pinigus pasiūčiame kankinių šelpimo kason. Aukavusiems vardan kankinių ištariu širdingą ačiū.

A. Bielskis.

BOCKFORD, ILL. Rugsėjo 21 dieną atsibuvo čionais krikštynos P. Aleksino sunaus. Besikalbant apie gyvenimo bėgį ir apšvietos reikalingumą, sumanyta paaukauti kiek literatūros fondui. Suaukauta \$2 50. Pinigai pasiūsti «Kovos» administracijon.

Aukavo šios vyatos: P. Aleksinas, Fr. Raškevičius po 50 c.; M. Aleksinienė, V. Vikerotas, Katarina Raškevičienė, J. Gvazdikas, J. Raškevičius, Adel. Raškevičienė- po 25 c. Viso \$2.50, atėmus 5 c. persiuntimo lėšoms, liekasi \$2.45. Aukavusiems tariame širdingą ačiū.

Ten Buveš.

BALTIMORE, MD. Rugsėjo 2 d. LSS. 14 kuopos buvo mėnesinis susirinkimas, kuriame nominuota kitiems metams Centro viršininkus. Apkalbant dabartinių viršininkų darbavimąsi, tuli draugai išreškė savo neužsiganodinimą iš C. Sekretoriaus ir P. K. tuluose dalykuose užsispyrimo. Taip gi buvo apkalbama, kaip priskubinti šleidimą «Moteris ir Socializmas» knygos Tam tikslui paskirta prenumeratos \$5.00 ir išrinkta darbštesnius draugus: P. Glavecką ir K. Mikolaitį rinkti prenumeratas tarpe Baltimorės lietuvių. Pradžia rodo gana geras pasekmes, daug kviterijušų išsparduota.

Artinantis žieminiam sezonui, 14 kuopa nutarė iškalno prisirengti prie darbavimosi. Nuo Spalių mėnesio kas nedėdienis nuo 10 val. ryto iki 1 val. po pietų, bus laikomos lek-

cijos dėl supažindinimo lankytojų su įvairiomis mokslo šakomis. Tam darbui išrinkta komisija, kuri taipgi tur pasirūpinti vietą surasti, nes iš lietuvių svetainės dėl stokos vietos, likomės išstumti. Kaltinti reikia draugysčių centrą, kuris nesirūpinamas sutvarkymu susirinkimų, atima mus vietą svetainėj, nors sutvarkius susirinkimus lengvai galima būtų išsitekti.

Rugsėjo 18 d. 7 val. lietuvių svetainėj bus skaitoma prelekcija ir diskusijos.

K. Mikolaitis.

SAJUNGOS REIKALAI.

L.S.S. Centro Sekretoriaus Pranešimai.

301) Užklausus pagal P.K-to nutarimą (tas dalykas dar nepagarintas organe) F.J. Bagočiaus paaiškinimų ant tūlių neaiškumų iš jo administratoriavimo laikų, F.J. Bagočius prisiuntė tam tikrus užklausimus, reikalaujančius maž-daug aiškesnio paaiškinimo kaslink tų neaiškumų įvykimo priežasčių. Tie užklausimai pasiūsta «Kovos» Adm-jai.

302) Susitvėrė per drg. A. Baranaucko pasidarbavimą nauja 154 kuopa iš 6 narių, Schenectady, N. Y.

303) Ant 30 kp. užklausimo, kur randasi drg. A. Baranauckas ir ar negalėtų jis atsilankyti ten — suteikta informacijos.

304) Referendumo Tvarkymo komisijai pasiūsta visos nominacijos blankos, kurios buvo prisiūstos ant C. Sekr. vardo.

305) P.K-tui pasiūsta C. Sekretoriaus užklausimas, ar šimet visi apsiėmusieji LSS. kandidatai turės išpildyti legitimacijos blanką.

306) Drg. V.K. Račkauckui pranešta, kad jo resignacija iš L.K-to priimta ir jo vietoje išrinkta liglaikinis L.K narys. Apie tai taipgi pranešta ir L.K. nariui, drg St. Miliauckui.

N.Y. City 15, IX, 10.

LSS. Centro sekr. Aug. Purvis

Pildančiojo Komiteto Tarimas N 56.

Pranešimas. — P.K-tui: Sulyg V.K-to Referendum 13 (žr. «Kovos N29»), tai P.K-tas turi išdirbti blankas statistikos surinkimui nuo sąjungiečių, kiek S-goje yra: 1) skaitančių įvairius lietuviškus laikraščius; 2) vartojančių anglišką kalbą; 3) vartojančių anglišką literatūrą; 4) turinčių pirmas pilietiškas popieras; 5) turinčių pilnas pilietiškas popieras; 6) taipgi geistina būtų dažinoti, kiek yra S-goje vartojančių rusų, vokiečių, lenkų ir kt. literatūrą.

N.Y. City, 29, VII. 10.

LSS. Centro Sekr. A. Purvis.

Kadangi visi nurodymai, kas tose statistikos blankose turi tilpti čion randasi, tai formą blankos sutaisys Centro Sekretorius, ir inėšu, kad

1) Blankos būtų papildytos, įdedant rubrikas: a) kiek kuopoje yra pilnai užsimokėjusių narių, b) kiek kuopoje yra viso narių, c) kiek kuopoje yra moterų.

2) Kuopoms turi būt išsiuntinėta po dvi blanki, iš kurių viena grąžinama Centru, o kita liekasi kuopos archive.

New York City 10 VIII, 10.

P.K-to Narys M. M. Račiūtė.

Sutinku su drg. M.M. Račiūtės nuomone bei papildymais ir nuo savo pusės aš padodu dar sekančius papildymus: a) kaip tankiai kuopa laiko susirinkimus, b) ar yra vedama agitacija tarpe vietinių lietuvių ir c) koku būdu.

E. Pittsburg, Pa. 15 VIII 10. P.K-to Narys B.K. Kondratavičius.

mokslo šako-
gi tur pasiru-
stokos vietas,
centrą, kuris
ia mus vietą
i galima būtų

skaitoma pre-

Mikolaitis.

LAI.

imai.

s dalykas dar ne-
nt tūlių neišku-
s prisiuntė tam
kesnio paaiškini-
Tie užklausi

darbavimą nanja

dr. A. Baranauc-
informacijos.

siūsta visos nomi-
r. vardo.

ausimas, ar šimet
dyti legitimacijos

d jo resignacija iš
L.K. narys. Apie
iauckui.

kr. Aug. Purvis

N 56.

referendum 13 (žr.
statistikos surinki-
ančių įvairius lietu-
bą; 3) vartojančių
kas popieras; 5) fu-
stina būtų dažinoti,
ikų ir kt. literatūra,
ekr. A. Purvis.

stikos blankose turi
Centro Sekretorius,

brikas: a) kiek kuo-
kuopoje yra viso na-

i blanki, iš kurių vie-
archive.

M. M. Račiulė.

bei papildymais ir
papildymus: a) kaip
vedama agitacija tur-

B.K. Kondratavičius.

Sutinku su abiejų draugų nuomonėmis.
Baltimore, Md. ? P.K.-to Narys P. Grinius.
Reiškia: statistikos blankos turi būti sutaisytos per C. Sekre-
torių, įdedant į jas P.K.-to dadėtas rubrikas.
New York, 2, IX, 10.

L. S. S. Centro sekretorius Aug. Purvis.

Prie LSS. Referendumų.

Prie Referendumo «III».

Diskusijų laikas ant šio referendumo pagal jo apskelbimą (žr. «Kovos» N32) jau užsibaigė ir bus išsiuntinėtus kuopoms dėl nubalsavimo, kaip greit tik blankos bus surengtos ir atspausdintos.

Prie Referendum «V».*)

42 ra kuopa savo susirinkime, laikytame Aug. 13 d. paremia 11 kp. įnešimą ir paduoda sekančius pataisymus: d) «Vietą suvažiavimui skiriamė Philadelphia, Pa., nes ten randasi «Kovos» spaustuvė ir visas Centras, prie to galima draugams bus pamatyti savo spaustuvę ir LSS. turtą». e) «Laiką skiriame pirmoj dalyj Gegužio 1911 m.»

Prie Referendumo «V».

Amendmentą pirmą prie Referendumo «V» paremia dar 14 a ir 145-ta kuopos. Amendmentą antrą prie Ref. «V» irgi paremia 145 kuopa.

P a t a i s y m a i:

f) 14 kp. savo susir., laikytame Sept. 2 d. nutarus paduoda pataisymą sekančio turinio: «Laiką dėl suvažiavimo, kaip parankesni, skiriame Kovo antroj, arba Balandžio pirmoj, dalyse, 1911 m.»

g) 78 kp. savo susirinkime, laikytame (? A.P.) nutarus paduoda pataisymą sekančio turinio: «Laiką dėl susivažiavimo skiriame Berželio pirmoje dalyje 1911 m.»

Amendmentas trečias. 78 ir 19 kuopos paremia Ref. «V» papildymą «a», — kad VI susiv. įvyktų New York, N.Y.

Amendmentas ketvirtas. 19 kp. savo susirinkime, laikytame (? A.P.) nutarus paduoda pataisymą sekančio turinio: «Laiką dėl susiv. skiriame pirmą dalyj Berželio (tariant, apie 1 d. Berželio 1911 m.). Tą laiką skiriame iš to atžvilgio, kad tomis pat dienomis atsibus S.L.A. ir T.M.D. seimai, o tankiai į tuos seimus išrenka mūsų draugus, ir tada iš toliau atvažiuavę gali atstovauti kaip į vieną, taip ir kitą susivažiavimą, ir tokiu būdu susižadėtyt iškaščiai». Kadangi šiame pataisyje yra tokia pat nuomonė, kaip «g», todėl jis skaitos už parėmimą pirmesnio, t.y. «g».

Laikas dėl parėmimo pataisymų, iš priežasties, kad 42 kp. taip anksti prisiūstas pataisymas nebuvo patalpintas organe ir kuopos neturėjo progą jį apkalbėti, tai laikas dėl parėmimo pataisymų lieka pailgintas iki September 26 š.m.

Prie Referendumo «VI».

LSS. 14 kuopa savo susirinkime, laikytame 2 d. Sept. paremia 52 kuopos įnešimą, kad V.K. Ref. N9 būtų atmetas.

New York City, 16, IX, '10.

LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

LSS. Referendum «VII» 1910 m.

LSS. 145 kp. savo susirinkime, laikytame 30 Rugs. paremia 4-tos kp. įnešimą (žr. «Kovos» N34), kad per S-gą būtų užlaikomas keliaujantis organizatorius. Todėl tas įnešimas eina per S-os referendumą. Apkalbėjimo laikas per organą šio dalyko užsibaigęs

*) Šis dalykas susivėlino, kadangi jis pirmą sykį pasiūstas, Aug. 25, redakcijon, nežinia kur dingo — nepatiplo.

November 5 š.m. Įnešimo pataisymai turi būti prisiūsti C. Sekretoriui nevēliau October 15., o parėmimai įnešimo pataisymų turi būti prisiūsti nevēliau October 22.

Pataisymas A. 145 kuopa augščiau minėtame susirinkime nutarė ir paduoda pataisymą prie Ref. «VII» sekančio turinio: «Keliaujančiam organizatoriui turi būti apmokama per kuopas kaip kelionės, taip pragyvenimo lėšos».

LSS. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

New York City, 14 IX 10.

218 W. 124th str.

Įnešimas LSS. Referendumui.

Kadangi*) paprastas darbininkas nenori, pagalios ir negali dirbti už \$10 arba \$12 savaitėje, ir

Kadangi redaktorius atlieka darbą, kuris reikalauja prisirengimo prie to darbo atlikimo, per ką jo darbas turi būti brangiau apmokamas, nes kitaip neteksime redaktoriaus (pav. pernai jei ne drg. Smelstorius, būtų likę be redaktoriaus), todėl imant į aty-
dą augščiau pasakytą, mes 145 kuopa savo susirinkime, laikytame 2 d. Rugsėjo š.m. nutarėm ir paduodame visos S-os referendumui, kad LSS. organo redaktoriui turi būti mokama ateityje algos \$70 per mėnesį, vieton dabartinės \$60.

Wallingford, Conn. 8 IX 10. 145 kp. Sek. A. Žilinskas.
N.Y. City, 14 IX 10. LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

1-mo Rajono reikaluose.

Draugai, kaipo yra jums žinoma, kad 8-ta konferencija nutarė maršrutą, kuris atsibuvo pereitą žiemą ir taipogi buvo pildyta 9-tos konferencijos nutarimas, kad duoti po knygutę 5 c. vertės kiekvienam įeinančiam svetainėn.

Knygučių, partraukta iš Sąjungos centro už \$30.69 ir kone visos tapo išdėlintos, o skola ir po šiai dienai stovi neužmokėta. Gaunu bilas nuo administratoriaus, kad užmokėti na, iš kur aš galiu užmokėti, kad pas mane pinigų randasi apie \$7.00? Rajono raštininkas buvo pranešęs, kad nuo maršruto yra atlikę \$8 00 su centais, bet kur tie pinigai, tai aš nežinau. Aš gavęs bilą nuo administratoriaus Rugsėjo mėnesyje, parašiau laišką rajono raštininkui, jeigu pas jį tie pinigai randasi, kad prisiūstų man, bet jokio atsakymo negavau. Taipogi ir visos kuopos 1-mo rajono lyg apmirę, nė viena nepakelia klausimo parengti konferenciją. Draugai! taip toliau negali būti, nieko neveikiant, tokiu budu 1-mam rajonui turėsime užgiedoti amžiną atilsį.

Tadėl draugai sukruskim visi prie darbo, šaukim sekančią konferenciją trumpam laike, nes reikalų daug randasi, o ypač reikia skolą apmokėti, ir centre pinigai labai reikalingi. Nemislykim, kad Sąjunga mumis užlaiko, bet mes Sąjungą, tai ir turime atlikti savo pareigas.

1-mo Rajono Išd. K. Senkus.

V.K.-to Referendumas N 18.

Balsuojant už apsiėmusius kandidatus į Ligl. Lit. K-to narius balsai pasidalino šiaip:

J. Ilgudas gavo 7 bal. J. Šaltys gavo 2 balsus.

St. Michelsonas 5 » F. Laurinaitis 2 »

I. B. Bronušas 3 » J. Neviackas 1 »

Tai gi sulyg didžiumą balsų gavusių išrinkta — J. Ilgudas

*) Įnešimas performulnotas.

A. Purvis.

(1613 So. Halsted st., Chicago, Ill.) ir St. Michelsonas (28 W. Broadway, So. Boston, Mass.)

Iš nominuotų kandidatų visai atsisakė šie drgg.: J.Šunskis ir P.Norkus*), o drgg. P.Kietis ir I.Rudminas sutiko priimti kandidatūrą tik tada, jeigu dėlei jų atsisakymo reikėtų daryti antrąsyk nominaciją, bet kadangi apsiėmusių kandidatų buvo užtekinai, tad jie ir skaitėsi atsisakiusiais.

Passaic, N.J. 31 VIII, 10. V.K-to Sek. J.K.Gilius.
New York City 2 IX, 10.

LSS. Centro Sekretorius A.Purvis.

V. K-to Referendumas Nr. 20.

Įnešimas:

1) Kadangi mes socialistai iš principo esame šalininkai pilnos demokratijos, kurioje viešpatauja didžiumos noras, kuris apsirėškia per balsavimą ant kokio-nors klausimo, bet

2) Kadangi dabartinis Sąjungoje priimtasis balsavimo būdas nėra teisingas ir jame neišreiškia didžiumos noras (jei prisieina balsuoti daugiau negu dvi propoziciji, arba du kandidatu), per ką tankiai didžiama turi pasiduoti mažumos norui, ir

3) Kadangi ir V.K-tas prisilaiko tokio pat neteisingo balsavimo būdo kaip ir S-ga, tad aš ĩnešu: kad

Veikiantis K-tas *atmesty* dabar naudojamą, t.v. «viensykinį» balsavimo būdą ir *priimty* preferencijos balsavimo būdą, kurį naudotų klausimuose, kur prisieina balsuoti už *daugiau* negu dvi propoziciji, arba du kandidatu.

Paaiškinimas: Abejoti ar V.K-tas turi tiesą įvykdyti pas save tokį balsavimo būdą, kurio dar nėra S-goje — nėra ko, nes V.K-tas niekuomi neprasižengia prieš S-gą, bet tik tai duoda gerą pavyzdį.

Čion priduo du aiškų pavyzdžių neteisingumo viensykinio balsavimo būdo, sulyginus su preferencijos balsavimo būdu.

«Viensykinio» balsavimo rezultatas.

Daleiskime, iš keturių kandidatų penkiolikai balsuotojų reikia išrinkti vieną kandidatą už savo viršininką.

Kandidatų vardai	B a l s u o t o j a i															Viso balsų
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Jonas	x		x		x		x		x		x		x		x	7
Petras		x								x				x		3
Povylas		x				x							x			3
Jokūbas				x				x								2

Tai gi išrinktu lieka Jonas, nes jis gavo *daugiausiai* balsų, net 7(1). Bet kiekvienam aišku, kad už jį nėra dauguma balsuotojų, nes už kitus tris kandidatus atiduota 8 balsai, taigi didžiama ten.

Preferencijos balsavimo rezultatas.

Daleiskime, tie patys kandidatai, bet renkami preferencijos balsavimo būdu.

Kandidatų vardai	B a l s u o t o j a i															Viso balsų
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Jonas	1	3	4	1	4	1	4	1	4	1	4	1	3	1	4	37
Petras	3	4	1	3	2	3	2	3	3	4	1	3	4	4	1	41
Povylas	4	1	3	4	3	4	1	4	2	3	3	4	1	3	3	43
Jokūbas	2	2	2	2	1	2	3	2	1	2	2	2	2	2	2	29

Kaip matote, tai nežiūrint, kad tie Jono sėbrai ir kiti balsavo taip pat kaip ir pirma — kiekvienas už savo kandidatą, vienok Jonas neliko išrinktu, bet Jokūbas, kuris gavo didžiausią užsitikėjimą.

*) Tiesa, drg. P.Norkus C.K-tų konferencijoje buvo apsiėmęs į kandidatus, bet tuoj po konferencijos prisluntė raštišką atsisakymą. V.K. Sekr. J.K.Gilius.

ma, nes gavo mažesnę balsų skaitlių.

L.S.S. Centro Sekretorius Aug. Purvis.

N.Y. City, 12, VIII, '10.

Šis ĩnešimas perėjo per V.K-tą ir balsai pasidalino šiaip:

Už:	IV Rajono J.K.Gilius	Prieš:	I Rajono J.S.Pruselaitis
„	„ P.Sinkus	II	„ V.J.Stankus
V	„ A.Staniškis	III	„ A.Baltrušaitis
VI	„ A.Žymontas	V	„ J.M.Jasiulevičius
		„	„ L.S.Kupčinskas

Nedalyvavo balsavime.

II Rajono J.Bulota,

III Rajono J.Baltusis

V „ A.Valinčius

VIII „ K.G. (vėlai prisiuntė)

Nuomonės V.K-to narių.

J.S.Pruselaitis. Naudojant preferencijos balsavimo būdą būtų išrenkami tik tai kandidatai statomi į paskutinę vietą, pav. aš labjusiai nenoriu «Povylo» ir balsuojant turiu jam rašyti skaitlinę 4, o už kurį labiausiai noriu, t.y. «Joną», turiu rašyti skaitlinę 1. Vėliaus sudedant į krūvą skaitlines 1, pasidaro mažesnis skaitlius, negu iš 4. Tokiu būdu labjusiai negeistinas kandidatas būna išrinktu, todėl balsuoju prieš.

V.J.Stankus. Mažai tepaaiškinta per ĩnešėjį tas preferencijos balsavimo būdas. Man jis neiškus, todėl balsuoju prieš, pasilikdamas prie «viensykinio» būdo.

A.Baltrušaitis. Žinau kad S-gai reikia geresnio balsavimo būdo, bet čion joku būdu nesuprantu, kodėl Jokūbas tampa išrinktu gaudamas mažiausiai balsų.

J.K.Gilius. Kadangi preferencijos būdas yra teisingesnis, to dėl balsuoju už.

P.Sinkus. Dėlei praktikos esu už priėmimą preferencijos balsavimo būdo.

J.M.Jasiulevičius. Nesuprantamas man tas balsavimo būdas, todėl negaliu balsuoti už jį.

L.S.Kupčinskas. Gal preferencijos balsavimo būdas ir yra teisingesnis, bet per daug bereikalingo darbo — nepraktiškas. Balsuoju prieš.

A.Žymontas. Preferencijos balsavimo būdą kaip tobulesnį, turime išmėginti. Balsuoju už.

Įnešimas su 5 balsais prieš 4, *atmestas*.

Passaic, N.J. 1, IX, 10.

V.K-to Sekr. J.K.Gilius.

LSS Centro Sekr. Aug. Purvis.

New York City, 8, IX, '10.

Klaidų atitaisymas.

«Kovos» N36 tilpusiame P.K-to Igaliotinio raporte išiskverbė per korektoriaus neapsižūrėjimą klaida; ten pasakyta (4 klausimas): «Third Balance», turi būt «Trial Balance».

LSS. Centro Sekr. Aug. Purvis.

Krasos Dėžutė

J.A.Petrauckas. Viens R.R.K-tas negali spręsti, kam suankauti pinigai turi būti paskirti. Kadangi R.R. izdas nebuvo galūtinai sutvarkytas ikišiol, negalima buvo leisti dalyko sąjungos referendumui. Dabar perdavus senam izdininkui buvusius pas jį R.R. pinigus, galės eiti per referendumą ir sąjungiečių nubalsavimas klausimą išriš, kam pinigų paskirti. To dėlei bereikalinga yra barties už neišpildymą reikalų.

P.Silpnutis. Tiek veikia, kiek gali. M.P.R. kuopos čia bei ten, pradeda vėl gyviau darbuotis ir kolioti nėra už ką. Geriau būti veikimo pavyzdžiu kitoms kuopoms darbu, o ne žodžiu.

Tarnaitė. Viena kad tamista nepadavėt sykiu su savo kritika

pilno savo tikro vardo ir antrašo, antra, L. F. d' M.R. kalba abel-
nai apie tarnaičių gyvenimo sąlygas. Jeigu kai-kur tie «ponai»
tarnaitėms būva «gerais», tai tas yra išėmimu. Remties savo ypa-
tišku patirimu, nereiškia, kad sakome teisybę apie visų tarnaičių
būvio sąlygas. Tos priežastis neleidžia mums sunaudoti tamstos
straipsnio.

M. Matulevičia. Po teismo nusprendimo malonėsite pranešti
rezultatą, tuomet suraudosime visą tamistos rašinėlį, kuris turės
tuomet daug didesnę svarbą.

L.S.S. Centro Viršininkų Antrašai.

CENTRO SEKRETORIUS. Aug. Purvis (A. C. Herman),
218 W. 124th St., New York, N. Y.

ADMINISTRATORIUS. J. Grinius, 1815 E. Moyamensing Ave.,
Philadelphia, Pa.

REDAKTORIUS. J. B. Smelstorius, 1815 E. Moyamensing Ave.,
Philadelphia, Pa.

VEIK. KOM. SEKRETORIUS. J. K. Gilius, 32 Van Buren st.,
Passaic, N. J.

PILDANTYSIS K-TAS. Miss M. M. Rice (Račiūtė),
General Delivery, New York City.

P. Grinius, 704 W. Lombard st.,
Baltimore, Md.

B. K. Kondrotavičius, P. O. Box 416,
East Pittsburg, Pa.

LITERATUROS K-TAS. St. Miliauckas, 437 Willing st.
Tamaqua, Pa.

J. Ilgandas, 1613 So. Halsted st.
Chicago, Ill.

St. Michelsonas, 28 W. Broadway
So. Boston, Mass.

REVIOLIUCIJOS REMIMO KOMITETAS.

Pirmsėdis. L. Grikštas, 103 Oabot st.
Beverly, Mass.

Sektorius. J. Bulota, 229 So. Green St., Baltimore, Md.

Izdininkas. A. M. Stanelis, 1815 E. Moyamensing Ave.
Philadelphia, Pa.

Pranešimas rinkėjams prenumeratos ir prenumerato- rlams knygos «Moteris ir Socijalizmas».

Beabejo jau žinote visi, jog augščiau minėta knyga beveik
baigema statyt ir neužilgo eis į spaudą; užtai trumpu laiku bus
reikalinga, visų prenumeratorių vardai ir pavardės, idant patal-
pint užbaigoj minėtos knygos. Todėl draugai, kurie renkati pre-
numeratą ir kurie norite užsirašyt tą taip svarbų veikalą, pasisku-
binkite užsirašyt ir prisiųst pinigų, idant jūsų vardus ir pavardes
spėtumem patalpinti pabaigoje knygos; suvėlinusių prisiųst pini-
gus, vardai tų ir pavardės, nebus knygon patalpinta, užtai rinkėjai
prenumeratos, nesivėluokite.

«Kovos» Administracija.

Pranešimas LSS. 135 kuopos draugams.

Draugai! Meldžiu atsilankyti į susirinkimą, kuris atsibus Ne-
dėlio 25 d. Rugsėjo, prasidės 10 val. iš ryto. Šiame susirinkime
turėsime labai daug svarbių kuopos reikalų ir daugybę gyvenimo
klausimų, k. t. pašelpo skyrius, mašinų ir namo pirkimas, nomi-
nacija sąjungos viršininkų. Todėl draugai pasirūpinkite skaitlin-
gai atsilankyti, idant nepavestumet taip svarbius gyvenimo klau-
simus mažumai svarstyti. Podrang atsiveskite naujų draugų pri-
sirašymui. Susirinkimas atsibus pas P. A. Jatulevičių, 247 Elm st.
Lawrence, Mass.

Sekr. P. A. Jatulevičius.

Pranešimas.

Pranešu LSS. 1-mos kuopos draugams, kad mėnesinis susirin-
kimas atsibus 27 d. Rugsėjo (September), L.R. Klubo salėje, po
nr. 1007 Vine str., 8 val. vakare.

Malonėkite draugai susirinkti, nes atsibus nominacija LSS.
Centro viršininkų ir šiaip daug svarbių reikalų yra, kurie reika-
lauja užbaigimo.

Organiz. V. Jakštys.

Prakalbos ir deklamacijos.

Bridgeport, Conn. LSS. 41 kuopa parengė prakalbas ir sykiu
bus saldžių išsigėrimų. Atsibus rugsėjo 25 d., 2-ra val. po pietų,
62 Cannon st. Meldžiame atsilankyti visus lietuvius, vietinius ir
aplinkinius.

KOMITETAS.

Pajieškojimas.

Aš Marė Jasiukėniūtė (Winston) pajieškau savo tikro brolio ir
dėdės. Jau apie 17-ka metų kaip mano tėvas mirė, tuomet mano
dėdė išvažiavo į Ameriką ir išsivežė mano brolių. Dėdės vardas
Povilas, brolio Jokūbas Jasiukėnai. Anglijoje buvo užsirašią
«Winston». Dėdės moteris šnekėdavo latviškai. Aš buvau gir-
dėjusi, buk jis—mano dėdė su broliu apsigyveno Philadelphia, Pa.

Kas apie čion paminėtus mano gimines duos tikrą žinią, tam
duosiu dovanų pinigais 20 šilingų. Praneškite sekančiu antrašu:

Mary Winstoin. 5 Albion St. Widnes, Lancashire,
England.

Arba «Kovos» administracijoje.

LAISVOJI MINTIS

Vienintelis mokslo ir literatūros iliustruotas mėnesinis laikraštis,
talpinantis rimtus ir gerai apdirbtus straipsnius iš įvairių mokslo
šakų: *historijos, kultūros historijos, gamtos mokslų, draugišnių mok-
slų ir t. p., kaip lygiai originališkai parašytas apysakas iš mūsų gyve-
nimo.* Kaina metams \$2.00, pusei metų \$1.00, į užsienį \$2.50:

Kas, prisijusdamas mums prenumeratą, prisiųs iškirpęs ir šį
apgarsinimą, tas gaus dovanas knygomis: užsirašantiems ant metų
duodame knygų už \$1.00, užsirašantiems pusei metų— už 50c.

PASISKUBINKIT — DOVANAS NEILGAI TEDUOSIME.

Adresas: «LAISVOJI MINTIS» 1401 N. Main ave., SCRANTON. Pa.

M. Rosenbaum,

SENIAUSIA
Lietuviška Banka
Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausią linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas ša-
lis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

Draugai SKAITYKIT IR PLATINKIT „Kova“!

PARANKIAUSIAS DARBO ZMONEMS LAIKRASTIS

“RANKPELNIS”

Keystone Phone Main 14-28
Bell Phone Lombard 2506 A.

VISIEMS ŽINOMAS
DR. PHILIP ROVNO
423 PINE ST., PHILADELPHIA, P. A.

Prisimimo { Iki 10 iš ryto. Nuo 2 iki 3 P. M.
valandos: { Nuo 6 iki 8 vakare.
Galima susikabēt rusiškai ir lenkiškai

**DR. RICHTER'S
“PAIN-
EXPELLER”**

Su vienu buteliu
Pain Expelerio

Galit askausmu giltine praginti. Siems vaistams dėl suteptimo negal joki kiti lygintis. Niekas neduoda teip greito paleningvimo ir pastovenčiai skausmuose Romatizmo, Neuralgijos, Išsisukimo, Sudurdimo t. t. Gaunami visose aptiek. už. 25 ir 50c

F. AD. RICHTER & CO.
215 Pearl st., New York.

Tėmykit ant Ankerio
ženkle apsaugojimo

KATALIOGAS DYKAI!

Kas Nusipirks Naują juokingų dainų Knygelę dainų Vainikėlis' kurios prekė **15 cent. tam** Prisišims **Katalioga Dykai.** Tame katalioge Telpa aprašymai, apie Elektriškių krutancijų paveikslų mašinas. **Magiszkas Sztukas,** lempas, visokių gatunkų knygas, drukuojemų mašinėliu **Armoniku** koncertinu Britvu. Laikrodėlių, Aukšinių rašomų plunksnu, Spilkų, Žiedų, Lenciugėlių, Strielbų ir tt. **George A. Pupausky & Co. Dep. 1 2342 S. Leavitt St. Chicago, Ill.**

Laidžiamas L.S.S. Didžiojoje Britanijoje. Eina kas savaitę. “RANKPELNIS” stovedamas ant darbininkiškųjų reikalų sargybos, rupinasi suteikti žinlas apie darbininkų judevimą įvalriuose kraštuose. “RANKPELNYJE” tilpsta apart žinių ir moksliski straipsniai, apysakos, statistikos ir t. t. In šitą skyrių rašo įzymesniejie Europos lietuvių rašejai. “RANKPELNIO” kaina: metam \$1,50 pusei mo tų 75c, trims mėn. 40c. Pinigus ir laiškus reikia siųsti šiuo adresu:

„Rankpelnis“ Lily Bank, Bellshill SCOTLAND

Reikalaudamas numerio pažūrėti įdėkite stampą už 2c.

Į Skaitytojus.

Gerbemieji! kurių prenumerata dar likosi neatnaujinta, malonėkite nevilkinti, bet prisiųsti užmokestį atnaujinimui idant nesu sitrukdytų laikraščio siuntinėjimas.

Kovos administracija.

Ant pardavimo bučernė

Štoras kampinis, gerai įrengtas, ledui baksai ir kiti įrengimai naujos mados. Biznis gerai išdirbtas. Parsi duoda labai pigiai.

Kreipkitės šiuo antrašu:

SIMON MEAT MARKET
Kampas S. 2nd ir McClellan St
Philadelphia, Penn'a

ŽEMAITES RAŠTAI

Antra pataisyta laida, leidžiama prenumeratos keliu.

Jei lietuvis, svetimą duoną bevalgydamas, užmirėtu Lietuvą, jos žmones, jos buvį, sielvartus, linksmybes, bet bundančios sąmonės kurstomas, panorėtu atgaivinti kudikystės vaizdelius, pasakyčiau jam: skaityk **Žemaites Raštus.**

Jei lietuvis, noris išsitobulinti lietuvių kalboj, klausytų koku budu gali tai padaryti, atsakyčiau: skaityk **Žem. veikalus.**

Jau atėjo visi žemaitės raštai galutinai prirengti spaudai. Todėl, pasiskubinkit tuoj užsiprenumeruoti, nes kaip išeis iš spaudos, bus daug brangesni. Naudokitės iš progos!

Prenumerata dabar už visus raštus tik \$1.00.

A. Žymontas
318 Broadway, So. Boston, Mass

Carsinkitės „KOVOJE“

**JAUNI VYRAI
SENI VYRAI
VIDURAMŽINI VYRAI**

Vyrai kurie žada apsivesti — vyrai ligoti — vyrai kurie budamė neprotingi dasileida perviršumą — vyrai nusilpnei, nerviški, sunaikinti ir kurie sulaukie amžio, katram negale pylnai nauduoti priimnoma gamtos, — **vysi tie vyrai tur pareikalauti viena iš tuo knygu.**

Ta knyga pasakis keip vyrai sunaikin sava sveikata, keip jie igauna ligas ir kodiel jie netur apsivesti budame tame padeime. Ta knyga teip-gi pasakis suprantamoje kalboje keip vyrai kurie tur **Užnuodijima kraujo, arba syfilli, Triperi, arba gonorrhoea, Nuosilpnelma, Abelną pragaišti špeku, Pragaišti gyvybes skystimo, Naktinius nubegimus, Rheumatizma, Organiškas ligas, Pylva, Kepenu, Pulsės ir Inkštu ligas,** gali but galutinai išgydyti sava nuomuse, privatnai ir slapta, su mažais kaštais.

Tukstančiai vyrų atgava sava tobulą sveikatą, spēkas ir stiprumą per pagėlbą tuos knygos. Ji ira krautuvė žinios ir talpina šiam tykrus slaptibes, kurios vyras turi žinoti. Netrotikiet sava pinigų mokiedami už prastus, bevertės, vaistus iki kolaik neperskaitisti šitą knyga Ji pasakis kodiel jus kentėti ir keip galet galutinai išgydyti. Atmink, jog ta knyga yra duodama **VYSAI DYKAL** Męs užmokam ir pačia. Išrašik aiškeie sava varda, pavarde ir adresą ant šio kupona ir išsiusk ji mums šendena.

Kuponas dykai gautos knygos.
Siusk ji šendena.

DR. JOS. LISTER & CO.
L. 303, 22 FIFTH AVE., CHICAGO.

Godotini: Aš esu užinteresuotas jūsu pasiulimūni dykai siunstos knygos ir norėčiau, jog jus išsiustumet man vieną iš tuo knygu.

Vardas ir pavardė.....
Adresas.....
Stejtas.....

**50,000
KNYGU
DYKAI DIEL VYRU.**